

Raport z realizacji Aktualizacji  
Programu Ochrony Środowiska  
dla Miasta Lęborka na lata 2017-2020  
z perspektywą na lata 2021-2024  
**za lata 2019-2020**



**Zamawiający:**

Miasto Lębork  
Urząd Miejski w Lęborku  
ul. Armii Krajowej 14  
84-300 Lębork

**Wykonawca:**

Green Key Joanna Masiota-Tomaszewska  
ul. Wagrowska 2/207  
61-369 Poznań  
[www.greenkey.pl](http://www.greenkey.pl)

**Raport z realizacji Aktualizacji  
Programu Ochrony Środowiska  
dla Miasta Lęborka na lata 2017-2020  
z perspektywą na lata 2021-2024  
za lata **2019-2020****

**Właściciel Firmy**

mgr Joanna Masiota - Tomaszewska

**Autorzy opracowania:**

mgr Andrzej Karkowski  
mgr Joanna Masiota-Tomaszewska

## SPIS TREŚCI

1.	WSTĘP.....	5
1.1.	PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA.....	5
1.2.	PRZEDMIOT I ZAKRES OPRACOWANIA.....	5
1.3.	POTRZEBA I CEL OPRACOWANIA.....	5
1.4.	METODA OPRACOWYWANIA PROGRAMU.....	6
1.5.	OBSZAR DLA KTÓREGO SPORZĄDZANY JEST RAPORT.....	6
2.	OCENA ZMIAN STANU ŚRODOWISKA W LATACH 2019-2020 W OBSZARACH INTERWENCJI PRZEWIDZIANYCH W RAPORTOWANYM PROGRAMIE.....	7
2.1.	OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA.....	7
2.2.	ZAGROŻENIA HAŁASEM.....	13
2.3.	POLA ELEKTROMAGNETYCZNE.....	17
2.4.	GOSPODAROWANIE WODAMI.....	19
2.4.1.	WODY POWIERZCHNIOWE.....	19
2.4.2.	WODY PODZIEMNE.....	22
2.5.	GOSPODARKA WODNO - ŚCIEKOWA.....	25
2.5.1.	JAKOŚĆ WÓD W SIECI WODOCIĄGOWEJ.....	27
2.6.	ZASOBY GEOLOGICZNE.....	27
2.7.	GLEBY.....	28
2.8.	GOSPODARKA ODPADAMI.....	29
2.9.	ZASOBY PRZYRODNICZE.....	34
2.10.	POWAŻNE AWARIE PRZEMYSŁOWE.....	36
3.	ZADANIA ZREALIZOWANE NA TERENIE MIASTA LĘBORKA W OKRESIE OD 1 STYCZNIA 2019 R. DO 31 GRUDNIA 2020 R. ....	36
4.	ZADANIA / PROJEKTY ZREALIZOWANE PRZEZ FARM FRITES POLAND.....	62
5.	ANALIZA WYDATKÓW BUDŻETOWYCH MIASTA LĘBORKA W KONTEKŚCIE OCHRONY ŚRODOWISKA.....	62
6.	ANALIZA SPÓJNOŚCI ZADAŃ WYZNACZONYCH DO REALIZACJI W GMINNYM PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA Z ZADANIAMI WYZNACZONYMI W POWIATOWYM PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA.....	65
7.	OPIS BARIER W REALIZACJI ZADAŃ.....	65
8.	TABELA WSKAŹNIKÓW UWZGLĘDNIONYCH NA POTRZEBY OCENY STOPNIA REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU OCHRONY ŚRODOWISKA.....	66
9.	PODSUMOWANIE I WNIOSKI.....	66
10.	ZASADY DALSZEGO MONITORINGU.....	65

**Wykaz skrótów:**

BDL – Bank Danych Lokalnych,  
Dz. U. – Dziennik Ustaw,  
GIOŚ – Główny Inspektor Ochrony Środowiska,  
GUS – Główny Urząd Statystyczny,  
GZWP – Główny Zbiornik Wód Podziemnych,  
JCW – Jednolita Część Wód,  
JCWP – Jednolite Części Wód Powierzchniowych,  
JCWPd – Jednolite Części Wód Podziemnych,  
mpzp – miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego,  
NFOŚiGW – Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,  
N - azot ogólny,  
NH<sub>4</sub> – amon,  
NO<sub>x</sub> - tlenki azotu w spalinach samochodowych,  
OSChR – Okręgowa Stacja Chemiczna – Rolnicza,  
OZE – Odnawialne Źródła Energii,  
PGW Wody Polskie – Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie  
PLB, PLH – krajowe Obszary Specjalnej Ochrony Ptaków otrzymały kod zaczynający się od liter PLB, gdzie „PL” oznacza że teren znajduje się w Polsce, natomiast „B” po angielsku „birds” oznacza ptaki. Polskie Specjalne Obszary Ochrony Siedlisk posiadają natomiast kod PLH gdzie „H” po angielsku „habitat” oznacza siedlisko.  
ppk – punkt pomiarowo – kontrolny,  
PPD, PSD – poniżej stanu dobrego (jakość wód powierzchniowych),  
P - fosfor ogólny,  
PM 10 – cząstki pyłu zawieszonego o średnicy do 10 μm,  
PM 2,5 – cząstki pyłu zawieszonego o średnicy do 2,5 μm,  
PMŚ - Państwowy Monitoring Środowiska,  
PEM – pola elektromagnetyczne,  
PIG-PIB - Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy,  
POŚ – Program Ochrony Środowiska,  
PSSE – Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna,  
r. – rok,  
RDOŚ - Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska,  
RLM – równoważna liczba mieszkańców,  
RPO – Regionalny Program Operacyjny  
RZGW – Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej,  
S.A. – Spółka akcyjna,  
SO<sub>2</sub> – dwutlenek siarki,  
WFOŚiGW – Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,  
WIOŚ – Wojewódzka Inspekcja Ochrony Środowiska,  
ZDR – Zakład Dużego Ryzyka,  
ZZR – Zakład Zwiększonego Ryzyka.

## **1. WSTĘP**

### **1.1. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA**

W oparciu o art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska organ wykonawczy gminy sporządza co dwa lata raport z realizacji programu ochrony środowiska.

Opracowanie stanowi realizację ustawowego obowiązku w okresie od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2020 r.

Zgodnie z art. 25 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko opracowany raport podlega zamieszczeniu w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta Lęborka.

### **1.2. PRZEDMIOT I ZAKRES OPRACOWANIA**

Przedmiotem opracowania jest raport z realizacji „Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Lęborka na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024” przyjętej jako Załącznik do Uchwały Nr XXXII-479/2017 Rady Miejskiej w Lęborku z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie przyjęcia „Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla miasta Lęborka na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024”.

Zakres niezbędnych informacji, jakie zawiera niniejszy raport odpowiada treści przyjętego programu ochrony środowiska, a także uwzględnia dane raportowe z okresu sprawozdawczego. W dokumencie tym przedstawiane są postępy z realizacji zadań dotyczących ochrony środowiska.

Niniejszy raport nawiązuje również do wytycznych do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska opublikowanych przez Ministerstwo Środowiska we wrześniu 2015 r. Raport wykonano w ten sposób, aby prezentowane dane mogły stanowić podstawę do opracowania nowego programu ochrony środowiska dzięki rzeczowej i merytorycznej ocenie stanu środowiska przyrodniczego oraz infrastruktury komunalnej związanej z ochroną środowiska.

### **1.3. POTRZEBA I CEL OPRACOWANIA**

Powszechne zainteresowanie problematyką ochrony środowiska w każdej dziedzinie życia człowieka wymaga opracowywania dokumentów, które zbierają informacje o stanie środowiska przyrodniczego człowieka oraz wyznaczają cele ekologiczne, które prowadzą w konsekwencji do zrównoważonego rozwoju obszaru.

Wynikiem procesu planowania są programy zawierające wizję rozwoju systemu zarządzania ochroną środowiska, określające opcje i warunki rozwiązań. Takim właśnie jest

„Program Ochrony Środowiska dla Miasta Lęborka na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024”.

Ważne jest, aby prowadzić ciągłą aktualizację zamierzonych działań, dostosowywać je do aktualnej sytuacji i mierzyć ich stopień wykonania. Przeprowadzanie analiz czasowych pozwala określić obszary, które faktycznie się rozwijają, a nad którymi trzeba nadal pracować.

Porównanie uzyskanego obrazu ze stanem polityki ochrony środowiska Miasta Lęborka opisanym w raportowanym programie powinno dać odpowiedź na pytanie, w jakim stopniu udało się zrealizować przyjęte założenia i zaplanowane przedsięwzięcia.

Zadaniem raportu jest więc ocena zakresu i stopnia wykonanych zadań, które przewidziano do realizacji w raportowanym programie. Zgodnie z dostępnymi danymi oceniono stan i jakość poszczególnych komponentów środowiska.

#### **1.4. METODA OPRACOWYWANIA PROGRAMU**

Zakres niezbędnych informacji jakie powinien zawierać raport wynika z treści przyjętego Programu. W niniejszym raporcie przedstawiono postępy w realizacji zadań zapisanych w programie.

W celu opracowania niniejszego raportu skorzystano z danych zawartych w sprawozdaniach z budżetu Miasta Lęborka, a także danych pozyskanych od jednostek i instytucji działających na tym terenie.

Do opisu stanu środowiska wykorzystano przede wszystkim dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska oraz Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Gdańsku.

Ważnym źródłem danych w zakresie analizy wskaźnikowej były informacje prezentowane przez Główny Urząd Statystyczny.

W dokumencie wykorzystano informacje dostępne w publikacjach instytucji działających w zakresie ochrony środowiska na terenie Miasta Lęborka oraz danych literaturowych.

#### **1.5. OBSZAR DLA KTÓREGO SPORZĄDZANY JEST RAPORT**

Raport dotyczy Miasta Lęborka, który zgodnie z danymi GUS:

- w dniu 31.12.2019 r. zamieszkiwały 35 273 osoby,
- w dniu 31.12.2020 r. zamieszkiwało 35 101 osób.

Powierzchnia Miasta Lęborka wynosi 1 786 ha. W strukturze użytkowania terenu dominują grunty zabudowane i zurbanizowane obejmujące 52,3 % ogółu gruntów. Grunty rolne zajmują 28,8 % powierzchni, natomiast grunty leśne 18,1 % gruntów. Pozostałe typy użytkowania mają mały udział.

Jako jednostka administracyjna graniczy z gminami: Nowa Wieś Lęborska i Cewice (fragmentarycznie), które również wchodzą w skład powiatu lęborskiego.

Miasto Lębork ze względu na walory przyrodnicze i kulturowe ma szanse rozwoju turystyki i funkcji rekreacyjnych.



**Ryc. 1. Struktura przestrzenna Miasta Łęborka**

Źródło: [www.mlebork.e-mapa.net/](http://www.mlebork.e-mapa.net/)

## **2. OCENA ZMIAN STANU ŚRODOWISKA W LATACH 2019-2020 W OBSZARACH INTERWENCJI PRZEWIDZIANYCH W RAPORTOWANYM PROGRAMIE**

### **2.1. OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA**

Podstawę oceny jakości powietrza stanowią określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska poziomy substancji w powietrzu: dopuszczalne, docelowe, celów długoterminowych i alarmowe. W niektórych przypadkach w ww. rozporządzeniu określono dozwoloną liczbę przekroczeń określonego poziomu, a także terminy, w których określony poziom powinien zostać osiągnięty.

Wartości poszczególnych poziomów substancji w powietrzu zostały zróżnicowane ze względu na ochronę zdrowia ludzi i ochronę roślin. Dla każdego z tych kryteriów zostały określone odrębne wymagania dotyczące lokalizacji stacji pomiarowych, a także wymaganego zakresu wykonywanych badań.

W ocenach prowadzonych pod kątem spełnienia kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi obecnie uwzględnia się: dwutlenek siarki (SO<sub>2</sub>), dwutlenek azotu

(NO<sub>2</sub>), tlenek węgla (CO), benzen (C<sub>6</sub>H<sub>6</sub>), ozon (O<sub>3</sub>), pył PM<sub>10</sub> i PM<sub>2,5</sub>, metale ciężkie: ołów (Pb), arsen (As), kadm (Cd) i nikiel (Ni) w pyłe PM<sub>10</sub> oraz benzo(a)piren (B(a)P) w pyłe PM<sub>10</sub>.

Oceny dokonywane pod kątem spełnienia kryteriów odniesionych do ochrony roślin obejmują: dwutlenek siarki (SO<sub>2</sub>), tlenki azotu NO<sub>x</sub> i ozon (O<sub>3</sub>).

W ocenie jakości powietrza uwzględnia się substancje, dla których w prawie krajowym i w dyrektywach unijnych określono normatywne stężenia w postaci poziomów: dopuszczalnych, docelowych lub celu długoterminowego w powietrzu. Substancje te zostały wybrane ze względu na powszechność występowania i szkodliwość dla zdrowia ludzkiego i roślin.

Należy stwierdzić, że głównym źródłem zanieczyszczeń w skali powiatu lęborskiego oraz Miasta Lęborka jest emisja powierzchniowa pochodząca z indywidualnych palenisk domowych. Jedynie w przypadku NO<sub>2</sub> znaczny jest udział zanieczyszczeń komunikacyjnych. Głównym problemem jest spalanie niskiej jakości surowców w przestarzałych i mało wydajnych piecach w gospodarstwach domowych. Problem jest szczególnie widoczny w zwartej, słabo przewietrzanej zabudowie w okresie jesienno-zimowym i bezwietrzne dni.

Podobny problem może występować również w małych firmach produkcyjno-usługowych, z których emisja nie wymaga uzyskania pozwolenia.

Starosta Lęborski dla terenu Miasta Lęborka w latach 2019-2020 wydał decyzje na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza:

1. OŚ.6224.4.2019.IZ z dnia 08.11.2019 r., ważna do 07.11.2029 r. dla PPU MIMAL ul. Bolesława Krzywoustego 1, 84-300 Lębork.
2. OŚ.6224.5.2019.IZ z dnia 04.03.2020 r., ważna do 03.03.2030 r. dla Przedsiębiorstwa Produkcyjno-Handlowego AMG Sp. z o.o. ul. Wileńska 26, 84-300 Lębork.
3. OŚ.6224.1.2020.IZ z dnia 23.06.2020 r., ważna do 22.06.2030 r. dla prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Meyn Polska Sp. z o.o. ul. Sportowa 24, 84-300 Lębork.

Na terenie Miasta Lęborka nie ma zakładów posiadających decyzję na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza wydaną przez Marszałka Województwa Pomorskiego.

Oceny i wynikające z nich działania odnoszone są do jednostek terytorialnych nazywanych strefami, obejmujących obszar całego kraju.

Według tego podziału w województwie pomorskim wydzielono 2 strefy: aglomerację trójmiejską i strefę pomorską. Miasto Lębork należy do strefy pomorskiej.

Wynikiem oceny dla wszystkich substancji podlegających ocenie na terenie strefy jest zaliczenie strefy do odpowiedniej klasy.

Największe problemy w skali strefy pomorskiej do której należy Miasto Lębork to:

- niedotrzymane poziomy dla benzo(a)pirenu w kontekście ochrony zdrowia,
- niedotrzymane poziomy długoterminowe dla ozonu w kontekście ochrony zdrowia,
- niedotrzymane poziomy długoterminowe dla ozonu w kontekście ochrony roślin.

W Lęborku przy ulicy Malczewskiego zlokalizowana jest stacja pomiarowa AM16 Lębork Malczewskiego, z której wyniki zostały wykorzystane w ocenie rocznej publikowanej przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska. Wyniki z tej stacji za 2019 r. pozwalają stwierdzić m.in., że dla pyłu zawieszonego PM<sub>10</sub> w roku 2019 i 2020 nie odnotowano przekroczeń dopuszczalnej normy średniodobowej; również stężenia średnioroczne były niższe – średnia za 2018 r. wyniosła 34 µg/m<sup>3</sup>, natomiast w 2019 r. było to 28 µg/m<sup>3</sup>, przy dopuszczalnej wartości 40 µg/m<sup>3</sup>. To świadczy o poprawie jakości powietrza, gdyż stacja



pomiarowa w Lęborku była w 2017 r. jedyną w strefie pomorskiej, gdzie liczba dni z przekroczeniem wartości średniodobowego stężenia dopuszczalnego  $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$  w ciągu roku była wyższa od 35 i wyniosła 36 dni. W 2018 r. liczba przekroczeń w Lęborku wyniosła aż 63 dni. Natomiast w 2019 r. liczba dni z wystąpieniem przekroczeń osiągnęła 35 i tym samym osiągnęła maksymalną dopuszczalną dla strefy A wartość. Klasa A utrzymała się w 2020 r.

Dla ozonu  $\text{O}_3$  brak jest wyników bezpośrednio ze stacji w Lęborku.

W tabeli przedstawiono klasy jakości powietrza dla poszczególnych zanieczyszczeń w strefie pomorskiej w latach 2019-2020.

Dane zaprezentowano w ujęciu poszczególnych lat biorąc pod uwagę kryterium ochrony zdrowia oraz kryterium ochrony roślin.

**Tabela 1. Wynikowe klasy strefy pomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej w latach 2019-2020 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia**

Zanieczyszczenie	Klasa	
	2019 r.	2020 r.
SO <sub>2</sub> (dwutlenek siarki)	A	A
NO <sub>2</sub> (dwutlenek azotu)	A	A
CO (tlenek węgla)	A	A
C <sub>6</sub> H <sub>6</sub> (benzen)	A	A
PM 2,5 (pył zawieszony)	A	A
PM 10 (pył zawieszony)	A	A
B(a)P (benzo(a)piren)	<b>C</b>	<b>C</b>
As (arsen)	A	A
Cd (kadm)	A	A
Ni (nikiel)	A	A
Pb (ołów)	A	A
O <sub>3</sub> dc (ozon – poziom docelowy)	A	A
O <sub>3</sub> dt (ozon – poziom długoterminowy)	<b>D2</b>	<b>D2</b>

Źródło: Główny Inspektorat Ochrony Środowiska

Wynikiem oceny dla wszystkich substancji podlegających ocenie (dla kryteriów: poziom dopuszczalny i poziom docelowy) jest zaliczenie strefy do jednej z poniżej wymienionych klas: **klasa A** – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych albo poziomów docelowych, **klasa B** - jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji, **klasa C** - jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji, a w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalne albo przekraczają poziomy docelowe.

W przypadku poziomu celu długoterminowego dla ozonu przyjęto następujące oznaczenie klas: **klasa D1** - jeżeli stężenia ozonu na terenie strefy nie przekraczają poziomu celu długoterminowego, **klasa D2** - jeżeli stężenia ozonu na terenie strefy przekraczają poziom celu długoterminowego.

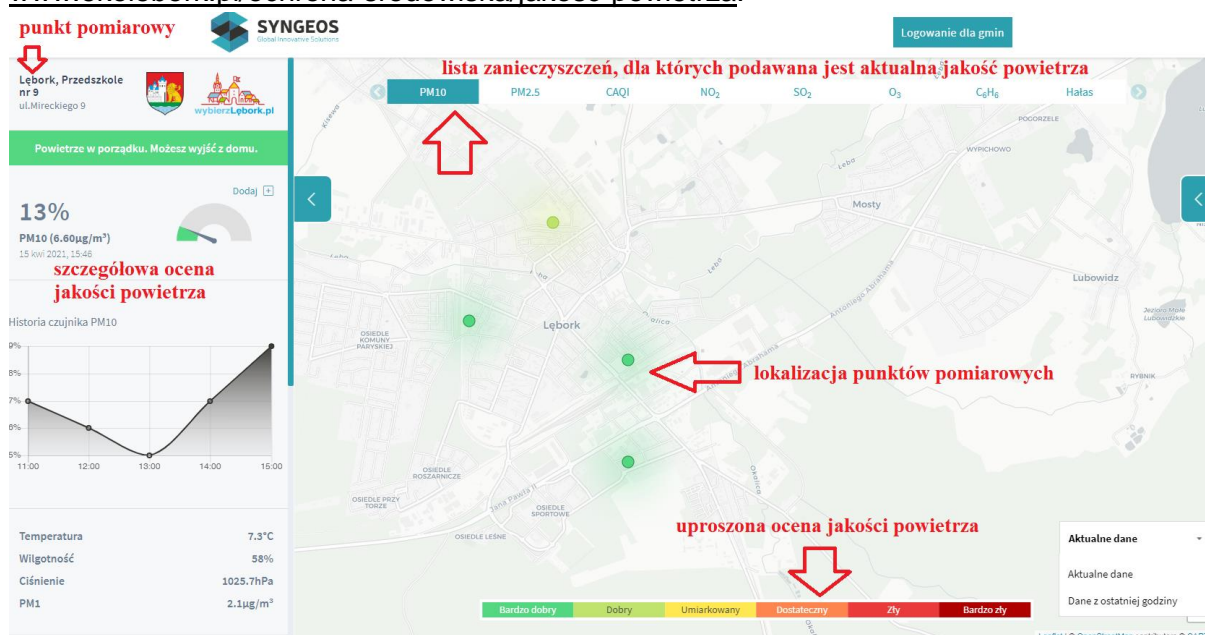
Dla pyłu zawieszonego PM<sub>2,5</sub> i kryterium – poziom dopuszczalny dla fazy II zostały określone następujące klasy: A1 i C1. **Klasa A1** oznacza brak przekroczenia poziomu dopuszczalnego dla fazy II, **klasa C1** - przekroczenie poziomu dopuszczalnego dla fazy II.

**Tabela 2. Wynikowe klasy strefy pomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej w latach 2019-2020 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin**

Strefa	Rok	Klasyfikacja wg rodzajów zanieczyszczeń			
		O3 (dc)	O3 (dt)	NO2	SO2
Strefa pomorska	2019	A	D2	A	A
	2020	A	D2	A	A

Źródło: Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, objaśnienia oznaczeń literowych takie same jak w poprzedniej tabeli

Dodatkowo należy zauważyć, że samorząd gminny sfinansował montaż czujników. Zebrane wyniki co prawda nie wchodzą w skład systemu państwowego monitoringu, który został szczegółowo opisany powyżej, jednak pozwalają na aktualną ocenę stanu powietrza w mieście. Bieżąca wiedza o stanie zanieczyszczeń ma służyć mieszkańcom do podejmowania decyzji o pobycie na zewnątrz budynków osób szczególnie narażonych na działanie smogu (dzieci, osoby starsze, osoby z chorobami układu oddechowego). Obok dostarczania aktualnych danych o jakości powietrza, działanie czujników ma działać też prewencyjnie, zapobiegając spalaniu odpadów w piecach i kotłach c.o. Czujniki jakości powietrza zostały zamontowane w następujących lokalizacjach: Szkoła Podstawowa nr 5 przy ul. Kościuszki 14, Szkoła Podstawowa nr 7 przy ul. Piotra Skargi 52 oraz Przedszkole nr 9 przy ul. Mireckiego 9. Urządzenia informują o temperaturze powietrza, wilgotności, ciśnieniu, a także stężeniu pyłów zawieszonych PM 2.5 i PM 10 (odpowiadających za tzw. smog). Osoby, które chcą na bieżąco śledzić wyniki pomiarów w swoim telefonie mogą zainstalować aplikację SyngEOS. Natomiast Urząd Miejski w Lęborku ma możliwość generowania raportów tygodniowych czy miesięcznych jako użytkownik. Takie dane mogą być podstawą do sporządzania okresowych informacji np. dla Rady Miejskiej w Lęborku. Szczegółowe wiadomości dotyczące czujników zaprezentowano na stronie [www.ekolebork.pl/ochrona-srodowiska/jakosc-powietrza](http://www.ekolebork.pl/ochrona-srodowiska/jakosc-powietrza).



**Ryc. 2. Fragment strony SYNGEOS (z objaśnieniami), na której każdy mieszkaniec może obserwować aktualną jakość powietrza**

Źródło: <https://panel.syngeos.pl/>

Istotnym elementem działań służących poprawie jakości powietrza będzie w kolejnych latach Centralna Ewidencja Emisyjności Budynków (CEEB). Jej celem jest stworzenie kompletnej bazy danych, na podstawie której będzie można realizować ustawowe działania m.in. w zakresie termomodernizacji budynków i wymiany źródeł ogrzewania.

Ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków (Dz.U. 2021 poz. 554) określiła, że każdy właściciel lub zarządca budynku będzie składał do CEEB deklarację dotyczącą źródeł ciepła i spalania paliw. Według zapewnień Głównego Urzędu Nadzoru Budowlanego, któremu powierzono budowę systemu, deklaracje mają być składane za pomocą prostego, internetowego formularza. Osoby, które nie będą mogły skorzystać z tej formy składania deklaracji, będą ją mogły złożyć w formie papierowej do Burmistrza Lęborka. Właściciele lub zarządcy nowych budynków na zgłoszenie będą mieli 2 tygodnie od momentu uruchomienia źródła ciepła. W przypadku pozostałych urządzeń grzewczych deklaracja musi zostać złożona do końca czerwca 2022 r. Brak złożenia deklaracji zagrożony będzie karą grzywny.

Ważnym z punktu widzenia ochrony powietrza dokumentem jest „Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Miasto Lębork”. Został on przyjęty Uchwałą Nr XVIII/248/2016 Rady Miejskiej w Lęborku z dnia 09.06.2016 r. Celem tego planu jest określenie, na podstawie analizy aktualnego stanu w zakresie zużycia energii i emisji gazów cieplarnianych oraz zanieczyszczeń powietrza na obszarze miasta, działań zmierzających do redukcji zużycia energii, zwiększenia wykorzystania źródeł odnawialnych oraz ograniczenia emisji gazów cieplarnianych i zanieczyszczeń powietrza wraz z oceną ich efektywności ekologicznej, określeniem kosztów i możliwych źródeł finansowania.

Szczególnie istotnym problemem jaki należy wyeliminować jest spalanie odpadów w piecach indywidualnych. Jest to działanie niezgodne z prawem. Substancje powstałe podczas spalania odpadów kumulują się w organizmie uszkadzając komórki oraz narządy wewnętrzne i mogą powodować choroby nowotworowe. W przypadku stwierdzenia termicznego przekształcania odpadów w instalacji do tego nie przeznaczonej podejmowane są sankcje karne wynikające z art. 191 ustawy o odpadach. Kara może wynieść nawet 5 000 zł. Postępowanie o ukaranie sprawcy następuje w trybie określonym w Kodeksie postępowania w sprawach o wykroczenia. Zgłoszenia w przypadku podejrzenia spalania odpadów można przekazywać do Straży Miejskiej w Lęborku. Należy podkreślić, że Urząd Miejski w Lęborku podejmuje działania na rzecz ochrony powietrza i eliminacji spalania odpadów w piecach. Na podstawie podjętej współpracy z operatorem drona mierzącego jakość dymu wydobywającego się z kominów dokonywana będzie wstępna ocena sposobu ogrzewania budynków. W przypadku podejrzenia nielegalnego spalania odpadów, pobierana będzie próbka popiołu i wysyłana do specjalistycznego laboratorium celem zbadania składu popiołu.

### **Sieć gazowa**

Zgodnie z danymi GUS odsetek mieszkańców korzystających z sieci gazowej wyniósł 92,5 % na koniec 2019 r. oraz 93,2 % na koniec 2020 r. Długość czynnej sieci gazowej ogółem wzrosła ze 102,4 km na koniec 2019 r. do 106,2 km na koniec 2020 r. Wzrosła też liczba czynnych przyłączy gazowych do budynków, których w 2019 r. było 3 000, natomiast na koniec okresu sprawozdawczego 3 151 sztuk.

### **Sieć ciepłownicza**

W zakresie dostarczania ciepła sieciowego Miasto Lębork obsługiwane jest przez Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Lęborku Sp. z o.o. (MPEC). Na terenie Miasta Lęborka eksploatowane są dwa źródła ciepła:

- Kotłownia Rejonowa KR-1 w Lęborku przy ul. Traugutta o mocy zainstalowanej 46,4 MWt, opalana miałem węgla kamiennego,
- Elektrociepłownia ORC w Lęborku przy ul. Wojska Polskiego 24A o mocy zainstalowanej 5,68 MWt, opalana zrębką drzewną i trocinami (biomasa).

MPEC Sp. z o.o. zaopatruje w energię ciepłą na potrzeby centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej około 45 % Lęborka. Sieć ciepłownicza jest cały czas rozbudowywana i na chwilę obecną obejmuje następujące obszary:

- Rejon ul. Buczka i ul. Kossaka,
- Dzielnica północno-wschodnia, rejon ul. Syrokomli, ul. Pułaskiego,
- Jednostka Wojskowa,
- Rejon ul. Pionierów,
- Rejon ul. Gdańskiej i Pułaskiego,
- Nowy Świat, rejon ul. Mostnika, Stryjewskiego, Kossaka, Gdańskiej,
- Stare Miasto – Centrum, rejon Al. Wolności, Niepodległości, Kossaka,
- Śródmieście, rejon ul. Sienkiewicza i Targowej,
- Osiedle Czołgistów,
- Osiedle Wojska Polskiego,
- Osiedle Stare Zatorze, rejon ul. Kościuszki,
- Dzielnica Przemysłowa, rejon Al. Jana Pawła II,
- Osiedle Sportowa,
- Rejon ul. Kaszubskiej, Majkowskiego, Abrahama,
- Rejon ul. Kaszubskiej i Krzywoustego.

Spora część mieszkańców korzysta z ogrzewania indywidualnego. Stosowane jest przede wszystkim spalanie węgla i gazu ziemnego. Istniejące źródła ciepła polegające głównie na surowcach tradycyjnych systematycznie powinny być zastępowane np. odnawialnymi źródłami energii czy biomasą. Źródła ciepła opalane węglem charakteryzują się wysoką emisją zanieczyszczeń. Ponadto wykorzystywane w nich urządzenia grzewcze mają z reguły niewielką sprawność cieplną, a kominy wyprowadzające spaliny do powietrza są niskie, co wydatnie utrudnia rozcieńczanie strugi zanieczyszczeń w powietrzu. Istnieje więc pilna konieczność modernizacji i budowy nowych kotłowni, szczególnie takich, które wykorzystywałyby alternatywne surowce energetyczne.

### **Działaniami zmierzającymi do poprawy jakości powietrza powinny być:**

- systematyczne przeprowadzanie działań termomodernizacyjnych budynków co przekłada się na zmniejszenie zapotrzebowania na ciepło,
- wyeliminowanie spalania paliw złej jakości w piecach domowych,
- wyeliminowanie spalania odpadów w paleniskach domowych,
- ograniczenie emisji liniowej (z dróg),
- usprawnienie ruchu, w celu zmniejszenia emisji spalin, budowa ścieżek rowerowych,
- rozwój technologii energooszczędnych,
- zwiększanie udziału OZE
- rozbudowa sieci gazowej oraz zorganizowanych systemów ciepłowniczych.

## 2.2. ZAGROŻENIA HAŁASEM

Przez Lębork w osi wschód – zachód przebiega droga krajowa nr 6 łącząca m.in. Gdańsk i Szczecin. W Lęborku ma ona 5,3 km długości. Zgodnie z danymi Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Gdańsku jej stan jest dobry. W latach 2019-2020 wykonywane były remonty cząstkowe nawierzchni jezdni, koszt wykonywanych remontów nie jest możliwy do podania- realizacja w ramach kompleksowej umowy na utrzymanie dróg.

Należy zaznaczyć, że aktualnie prowadzona inwestycja budowy drogi ekspresowej S6 ma na celu stworzenie bezpiecznego i sprawnego połączenia Aglomeracji Trójmiasta ze Szczecinem, przebiegającego z zachodu na wschód, równoległe do wybrzeża Bałtyku. „Budowa drogi ekspresowej S6 na odcinku Słupsk – Bożepole Wielkie. Zadanie 5: w. Leśnice (bez węzła) – w. Bożepole Wielkie (bez węzła)”, którego roboty w formule Projektuj i Buduj planowane są w latach 2021 – 2025 to odcinek drogi, zlokalizowany w pobliżu Miasta Lęborka. Dzięki budowie drogi ekspresowej uzyska się poprawę płynności ruchu, skrócenie czasu przejazdu, odciążenia układu dróg i ulic lokalnych, poprawę stanu bezpieczeństwa w sieci dróg krajowych oraz zmniejszenie uciążliwości ruchu drogowego dla otoczenia. Po zrealizowaniu projektowanej inwestycji osiągnięte zostaną następujące korzyści:

- stworzenie wygodnego i bezpiecznego ciągu komunikacyjnego,
- odciążenie z ruchu samochodowego miejscowości leżących przy drodze krajowej nr 6,
- ułatwienie tranzytu dla ruchu turystycznego,
- wzrost bezpieczeństwa ruchu poprzez obniżenie liczby i stopnia ciężkości wypadków,
- poprawę przepustowości drogi i swobody ruchu,
- zmniejszenie szkodliwego oddziaływania drogi na środowisko naturalne,
- rozwój regionu poprzez polepszenie poziomu obsługi transportowej.

Trasa S6 ma w przyszłości zastąpić większą część drogi krajowej nr 6. Fragment trasy S6 będzie posiadał nową lokalizację - nie będzie przecinał Miasta Lęborka, zatem zostanie odciążony z ruchu tranzytowego dotychczasowy odcinek DK 6.

Droga wojewódzka nr 214 stanowi w Lęborku główną oś komunikacyjną w relacji północ - południe. Jej długość w granicach miasta wynosi prawie 6 km. Droga wojewódzka nr 214 przecina miasto, generuje hałas w związku z tranzytem i obciąża wewnętrzny układ komunikacyjny w Lęborku. Niezbędna jest budowa obwodnicy w relacji północ – południe, która wyprowadzi ruch tranzytowy z Lęborka, podobnie jak jest to planowane w relacji wschód- zachód. Zarząd Dróg Wojewódzkich w Gdańsku przekazał jednak informację, że w perspektywie do 2029 r. nie planuje inwestycji w zakresie rozwoju lub modernizacji drogi wojewódzkiej nr 214, przebiegającej przez Lębork.

Wg danych przekazanych przez Zarząd Dróg Powiatowych w Lęborku na terenie miasta sumaryczna długość dróg powiatowych to 5,2 km. Są w dobrym stanie. W latach 2019-2020 przeprowadzono działania proekologiczne polegające na nasadzeniu 14 sztuk drzew w zamian za wycięte drzewa. Wartość zadania to 4 620 zł.

Drugi gminne (miejskie) są w zależności od odcinka i lokalizacji zróżnicowane względem natężenia ruchu i stanu technicznego. Nie prowadzi się na nich pomiarów natężenia ruchu, a modernizacja prowadzona jest w miarę potrzeb oraz możliwości finansowych.

Ze względu na fakt, że na terenie Miasta Lęborka w latach 2019-2020 Główny Inspektor Ochrony Środowiska oraz Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Gdańsku nie prowadzili pomiarów monitoringowych hałasu drogowego nie można przedstawić takich wyników.

W 2018 roku Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad przeprowadziła badania hałasu drogowego na terenie powiatu lęborskiego. Badaniami objęto odcinek drogi krajowej nr 6. Jak wynika z badań poziomów hałasu przeprowadzonych przez GDDKiA, w okolicy drogi krajowej nr 6 mogą wystąpić przekroczenia dopuszczalnych poziomów dźwięku w powietrzu w zakresie do 10 dB.

Na terenie Lęborka źródłem hałasu jest również kolej. Hałas krótkookresowy generowany jest przez linię kolejową nr 202 relacji Gdańsk – Stargard.

Przez Lębork przebiega też linia kolejowa nr 237 dawniej prowadząca do Bytowa, a obecnie wyłączona z eksploatacji (fizycznie tory prowadzą do Maszewa Lęborskiego). Natomiast na linii kolejowej nr 229 łączącej Pruszcz Gdański z Łebą ruch odbywa się jedynie sezonowo na odcinku Lębork – Łeba ((pomiędzy Kartuzami a Lęborkiem brak infrastruktury).

W latach 2019-2020 nie było pomiarów hałasu. W odniesieniu do hałasu kolejowego w 2017 r. Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Gdańsku prowadził pomiary hałasu przy linii kolejowej nr 202. Wprawdzie punkt pomiarowy znajdował się w Lęborku przy ul. Piotra Skargi 14, jednak linia kolejowa przecina Miasto Lębork stąd narażenie na hałas obszarów położonych wzdłuż linii kolejowej może być na podobnym poziomie. Wyniki pomiarów są następujące:

1. LAeqD – równoważny poziom hałasu dla pory dnia (godz. 6.00-22.00) w decybelach (dB) w punkcie pomiarowym w Lęborku (ul. Piotra Skargi 14) wyniósł 58,8 dB, przy dopuszczalnej normie 61 dB więc przekroczeń nie zanotowano.
2. LAeqN – równoważny poziom hałasu dla pory nocy (godz. 22.00-6.00) w decybelach (dB) w punkcie pomiarowym w Lęborku (ul. Piotra Skargi 14) wyniósł 55,8 dB, przy dopuszczalnej normie 56 dB więc przekroczeń nie zanotowano.

Natężenie ruchu pojazdów jest głównym generatorem hałasu drogowego. Dlatego ma największy wpływ na jego poziom. Obserwowany w ostatnich latach bardzo dynamiczny przyrost liczby pojazdów oraz wzrost ich natężenia na sieci dróg spowodował przyrost powierzchni terenów zagrożonych hałasem drogowym.

Głównymi Pomiarami Ruchu Drogowego na terenie kraju objęte są drogi wojewódzkie oraz krajowe. GPR przeprowadzane są co 5 lat (ostatnie przeprowadzone w 2015 r.). W tabeli przedstawiono szczegółowe dane dotyczące natężenia ruchu pojazdów silnikowych na odcinkach dróg krajowych i wojewódzkich na terenie Miasta Lęborka (wg GPR 2015).

**Tabela 3. Natężenie ruchu pojazdów silnikowych na odcinkach dróg krajowych na terenie Miasta Lęborka (wg GPR 2015 r.)**

Nr drogi	Droga krajowa nr 6	Droga krajowa nr 6	Droga krajowa nr 6
Odcinek pomiarowy	Nowa Dąbrowa - Lębork	Lębork /przejście/	Lębork - Kębłowo
Średni dobowy ruch pojazdów silnikowych <b>ogółem</b> (pojazdów na dobę)	7 639	13174	11991
Motocykle	44	50	62
Samochody osobowe, mikrobusy	5896	10818	9628
Lekkie samochody ciężarowe (dostawcze)	632	838	993
Samochody ciężarowe bez przyczepy	234	362	359
Samochody ciężarowe z przyczepą	767	1041	886
Autobusy	49	54	57
Ciągniki rolnicze	17	11	6

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników GPR 2015

**Tabela 4. Natężenie ruchu pojazdów silnikowych na odcinkach dróg wojewódzkich na terenie Miasta Lęborka (wg GPR 2015 r.)**

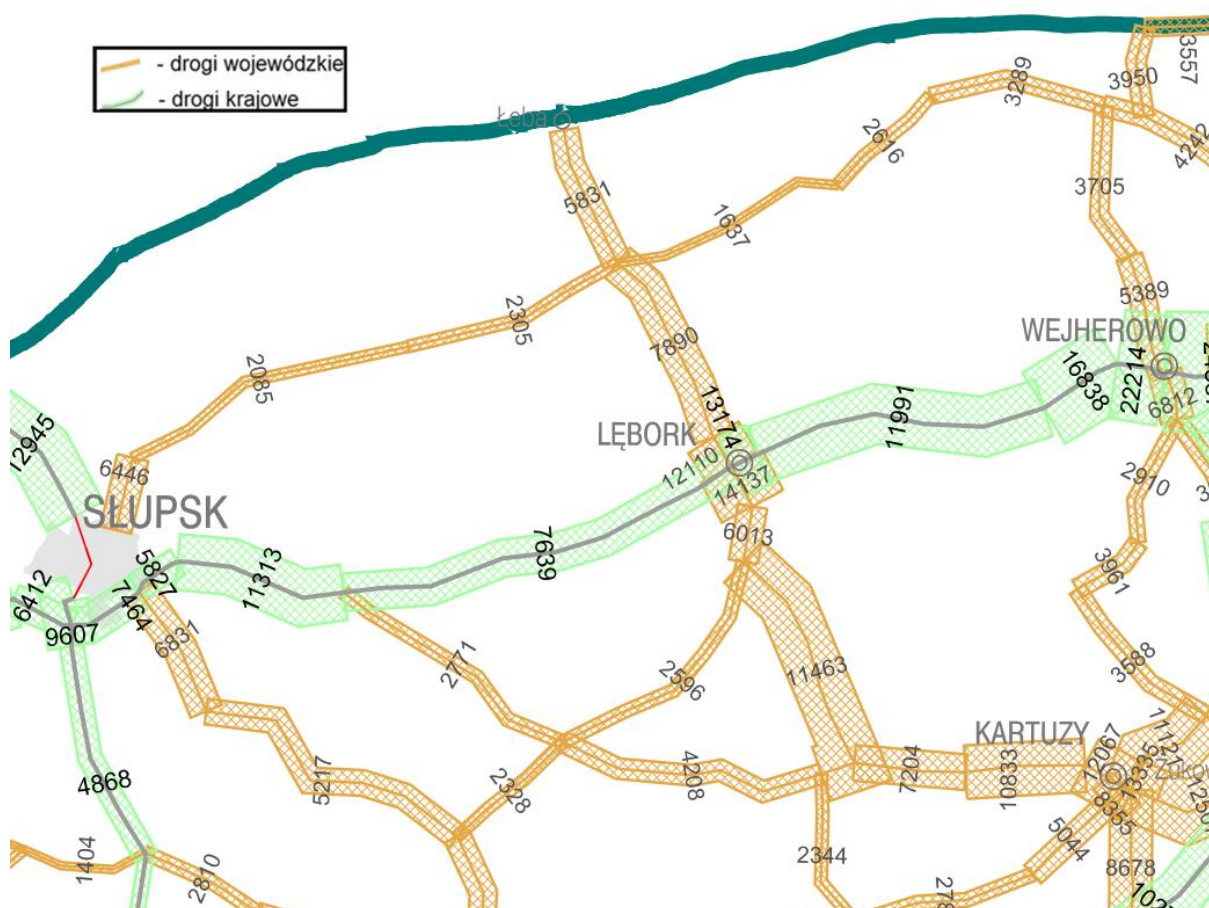
Nr drogi	Droga wojewódzka nr 214	Droga wojewódzka nr 214	Droga wojewódzka nr 214	Droga wojewódzka nr 214
Odcinek pomiarowy	Wicko – Lębork (granica)*	Lębork (granica) – Lębork (skrzyż. Z DK nr 6)	Lębork (skrzyż. Z DK nr 6) – Lębork (granica)	Lębork (granica) – Osowo*
Średni dobowy ruch pojazdów silnikowych <b>ogółem</b> (pojazdów na dobę)	7890	12110	14137	6013
Motocykle	71	121	99	42
Samochody osobowe, mikrobusy	7274	11165	12935	5238
Lekkie samochody ciężarowe (dostawcze)	245	497	594	403
Samochody ciężarowe bez przyczepy	71	109	170	96
Samochody ciężarowe z przyczepą	95	145	212	168
Autobusy	126	61	113	48
Ciągniki rolnicze	8	12	14	18

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników GPR 2015

\*-oznaczone odcinki znajdują się poza granicą administracyjną Lęborka, jednak przylegają do tej granicy, stąd dla porównania zaprezentowano wyniki dla tych odcinków

Na podsumowanie przedstawiono rycinę obrazującą średni dobowy ruch pojazdów w zachodniej części województwa pomorskiego. Umożliwia to porównanie natężenia ruchu pojazdów na terenie Miasta Lęborka w stosunku do innych dróg w regionie. Liczby na rycinie wskazują średni dobowy ruch pojazdów na konkretnych odcinkach dróg krajowych i wojewódzkich.





**Ryc. 3. Średni dobowy ruch pojazdów na drogach krajowych i wojewódzkich we wschodniej części województwa pomorskiego wg GPR 2015**

Źródło: dane Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad

Należy jednak zauważyć, że od przeprowadzenia GPR 2015 minęło 5 lat. Dane należałoby zweryfikować mając na uwadze dane z GPR 2020. Ze względu na sytuację epidemiologiczną w kraju pomiary pierwotnie zaplanowane na marzec i maj 2020 r. nie zostały przeprowadzone, a termin ich wykonania na drogach krajowych przesunięto na analogiczny okres w roku 2021. W związku z tym, wydłużeniu uległ okres na opracowanie wyników. Prezentacja wyników planowana jest na drugi kwartał 2022 r. Głównym celem GPR 2020 jest uzyskanie, na podstawie przeprowadzonych bezpośrednich pomiarów, zasadniczych parametrów i charakterystyk ruchu dla wszystkich odcinków sieci dróg krajowych.

Na terenie Miasta Łęborka funkcjonuje sieć transportu zbiorowego obsługiwana przez Zakład Komunikacji Miejskiej w Łęborku Spółka z o.o., a także rozbudowywana jest infrastruktura rowerowa czyli formy transportu przyjazne dla klimatu akustycznego. Wśród zrealizowanych zadań jest zakup w 2019 r. pięciu nowych autobusów przez Zakład Komunikacji Miejskiej w Łęborku Sp. z o.o. Autobusy spełniają normy emisji spalin Euro 6, są w pełni dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych i zostały skierowane do obsługi komunikacji miejskiej w ramach projektu dofinansowanego ze środków UE „Łęborski węzeł przesiadkowy”. Całkowita cena zakupu wyniosła 5 463 945,00 zł brutto.

Poza ZKM funkcjonują przedsiębiorstwa komunikacji prowadzące przewozy na trasach zamiejsczych i dalekobieżnych, jednakże wykorzystujące sieć przystanków w mieście.



### **Hałas przemysłowy**

Hałas przemysłowy na terenie Miasta Lęborka ma lokalne znaczenie i dotyczy jedynie bezpośredniego sąsiedztwa zakładów i przedsiębiorstw.

Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Gdańsku, w roku 2019 na terenie Lęborka przeprowadził pomiary hałasu przemysłowego w Samodzielnym Publicznym Specjalistycznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Lęborku. Źródłem hałasu była centrala wentylacyjna. Pomiary hałasu wykonane podczas kontroli obiektu nie wykazały przekraczania przez zakład dopuszczalnego poziomu dźwięku na granicy terenów chronionych w porze dziennej tj. 55 dB. Równoważny poziom dźwięku dla 8 najbardziej niekorzystnych godzin dnia wyniósł 45,2 dB dla pory dziennej oraz 36 dB dla pory nocnej.<sup>1</sup>

W okresie sprawozdawczym Marszałek Województwa Pomorskiego nie wydawał decyzji o dopuszczalnych poziomach hałasu. Natomiast Starosta Lęborski wydał jedną decyzję OŚ.6241.3.2018.IZ z dnia 11.02.2019 r. dla Żabka Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu, ul. Pl. Władysława Andresa 7 w związku z uciążliwością hałasową pochodzącą z instalacji zlokalizowanej w sklepie Żabka przy ul. Targowej 47/2 w Lęborku.

## **2.3. POLA ELEKTROMAGNETYCZNE**

Najpowszechniej występującymi instalacjami będącymi źródłami pól elektromagnetycznych, które mają wpływ na ogólny poziom pól w środowisku są linie elektroenergetyczne oraz instalacje radiokomunikacyjne.

Lokalizacja stacji bazowych łączności bezprzewodowej przedstawia się następująco:

- ul. Mostnika – maszt na terenie zakładu energetycznego,
- ul. Łączna 2 – komin,
- plac Mikołaja Kopernika 6 - kościół pw. NMP,
- ul. Kębłowska - własna wieża,
- al. Wolności 40 – maszt na dachu budynku,
- I Armii Wojska Polskiego 24 – komin kotłowni rejonowej,
- ul. B. Krzywoustego 5 – komin,
- ul. Abrahama 13 – fabryka Farm Frites Poland,
- ul. Kaszubska 30 – dach elewatora,
- ul. Węgrzynowicza 13 – dach szpitala.

Należy stwierdzić, że stacje nadawcze telefonii komórkowej zlokalizowane na odpowiedniej wysokości i prawidłowo ustawione nie stanowią zagrożenia dla ludzi.

Operatorem sieci elektroenergetycznej na terenie Miasta Lęborka jest ENERGA OPERATOR SA Oddział w Koszalinie. Infrastruktura elektroenergetyczna obsługiwana jest przez Rejon Dystrybucji w Lęborku.

Na terenie Lęborka zostały zainstalowane i podłączone do sieci Energa Operator SA dwa obiekty stanowiące odnawialne źródła energii (OZE) o łącznej mocy 1,6 MW oraz 153 mikroinstalacje o łącznej mocy 1,13 MW.

Prowadzone są planowe i interwencyjne prace eksploatacyjne polegające na oględzinach sieci, wykonywaniu pomiarów elektrycznych, realizacji zabiegów

---

<sup>1</sup> - dane na podstawie Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Lęborskiego na lata 2021-2025 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2026-2030

specjalistycznych. Jednym z podstawowych zadań jest zachowanie bezpiecznych odległości gałęzi drzew od przewodów. Wykonywanie wycinek zadrzewienia w pasie bezpieczeństwa linii elektroenergetycznych jest realizowane przez firmy zewnętrzne.

Główny Inspektor Ochrony Środowiska prowadzi badania natężenia promieniowania elektromagnetycznego. Wg badań prowadzonych w 2019 r. w Lęborku wartość natężenia pola elektromagnetycznego wyniosła 0,36 V/m. Wcześniej wykonane pomiary z 2016 r. wykazały podobny wynik tj. 0,26 V/m. Badania prowadzono przy Al. Niepodległości.

Zgodnie z zaprezentowanymi wynikami nie wystąpiło przekroczenie dopuszczalnego poziomu PEM. Dlatego nie ma podstaw do wskazania, że istnieje zagrożenie ze strony oddziaływania pól elektromagnetycznych. Co więcej, należy wyjaśnić, że dopuszczalny poziom 7 V/m obowiązywał do końca 2019 r. Normy zostały złagodzone. Obecnie obowiązujące poziomy dopuszczalne wynoszą dla wysokich częstotliwości od 28 V/m do 61 V/m<sup>2</sup>. Szczegółowe dane w tym zakresie zawiera Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

Jednocześnie należy zauważyć, że Rada Miejska w Lęborku Uchwałą nr XIX-309/2020 z dnia 30.10.2020 r. rozpatrzyła petycję z dnia 23 marca 2020 r. złożoną przez Koalicję Polska Wolna od 5G. Rada Miejska postanowiła o wnikliwszym ujęciu kwestii zagrożeń polem elektromagnetycznym w programie ochrony środowiska.

Dlatego w nowym programie ochrony środowiska wskazano do realizacji zadanie własne Miasta Lęborka „zwiększenie udziału powierzchni Miasta Lęborka objętej miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego (uwzględniającymi ochronę przez promieniowaniem elektromagnetycznym) w ogólnej powierzchni”. Właściwe planowanie przestrzenne musi uwzględniać ochronę mieszkańców przed promieniowaniem PEM, w tym właściwe rozlokowanie urządzeń emitujących PEM w miejscach nie stwarzających zagrożenia dla mieszkańców. Ponadto wśród zadań skoordynowanych wskazano „monitoring pól elektromagnetycznych”. Zadanie powinno być realizowane nie tylko przez zarządców instalacji, ale również przez niezależne podmioty w tym Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

Rada Miejska w Lęborku oczekuje też faktycznego monitorowania poziomu pól elektromagnetycznych oraz dostarczania corocznie Radzie informacji o przeprowadzonych w Lęborku pomiarach i kontrolach poziomu pól elektromagnetycznych oraz o ich wynikach.

Dlatego poniżej zaprezentowano wszystkie wyniki dla powiatu lęborskiego uzyskane w latach 2016-2020 r. Wartości zmierzone w punktach na terenie powiatu lęborskiego znalazły się poniżej wartości dopuszczalnej oznacza brak zagrożenia dla mieszkańców ze strony pól elektromagnetycznych.

**Tabela 5. Wyniki pomiarów pól elektromagnetycznych na terenie powiatu lęborskiego**

Lp.	Miejscowość	Gmina	Wynik pomiaru*	Rok badań
1.	Lębork, Al. Niepodległości	Lębork	0,26	2016
2.	Łeba ul. Obrońców Westerplatte	Łeba	0,38	2016
3.	Wicko	Wicko	0,21	2017
4.	Cewice, ul. Witosa	Cewice	0,26	2018
5.	Lębork, Al. Niepodległości	Lębork	0,36	2019

<sup>2</sup> <https://www.gios.gov.pl/pl/stan-srodowiska/monitoring-pol-elektromagnetycznych>

Lp.	Miejscowość	Gmina	Wynik pomiaru*	Rok badań
6.	Łeba	Łeba	1,27	2019
7.	Wicko	Wicko	<0,1	2020

Źródło: dane WIOŚ w Gdańsku oraz GIOŚ

\*- przy dopuszczalnej normie 7 V/m (za lata 2016-2019) oraz normie 28 V/m do 61 V/m za 2020 r.

Dodatkowe badania - pomiary PEM, tzw. interwencyjne, wykonywane są na wnioski osób zainteresowanych składane do Inspekcji Ochrony Środowiska, jednak nie odnotowano takich wniosków dotyczących Łęborka w omawianym okresie. Również na podstawie sprawozdań od operatorów telefonii komórkowej i użytkowników urządzeń emitujących pola elektromagnetyczne, zgodnie z art. 122a ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska, na terenie miasta Łęborka nie stwierdzono w omawianym okresie przypadku przekroczenia natężenia pola elektromagnetycznego w miejscach dostępnych dla ludności.

Ministerstwo Cyfryzacji wraz z Instytutem Łączności pracuje nad stworzeniem powszechnie dostępnego systemu informacji o poziomie pola elektromagnetycznego emitowanego ze stacji bazowych telefonii komórkowej (system informacyjny o instalacjach wytwarzających promieniowanie elektromagnetyczne - SI2PEM). W efekcie jego wdrożenia każdy mieszkaniec będzie mógł otrzymać jednoznaczne, kompletne i spójne informacje o instalacjach wytwarzających PEM z radiowego zakresu częstotliwości.

## 2.4. GOSPODAROWANIE WODAMI

### 2.4.1. WODY POWIERZCHNIOWE

Miasto Łębork znajduje się w zasięgu władz Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gdańsku i należy do regionu wodnego dolnej Wisły w obszarze dorzecza Wisły. Podstawową dla omawianego obszaru rzeką jest Łeba. Mniejszymi ciekami naturalnymi są Okalica i Struga Rybnicka. Sieć hydrograficzną tworzą też kanały: Kanał Ulgi i Kanał Lubowidzki. Na terenie miasta nie występują większe jeziora.

Miasto Łębork położone jest w obrębie 3 Jednolitych Części Wód Powierzchniowych Rzek (JCWP<sup>3</sup>). W kolejnych tabelach zestawiono poszczególne JCWP.

**Tabela 6. Wykaz Jednolitych Części Wód Powierzchniowych Rzek występujących na terenie Miasta Łęborka**

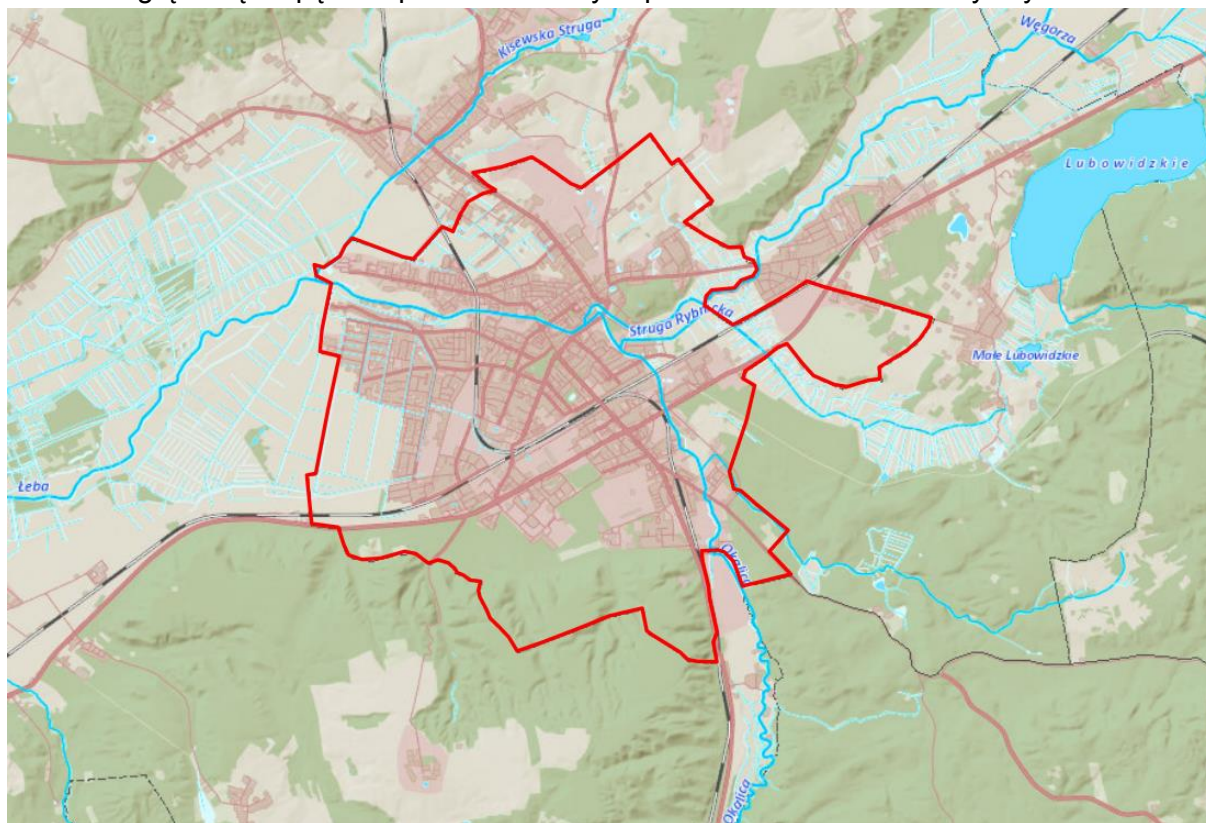
Lp.	Nazwa JCWP	Kod JCWP
1.	Łeba od Dębnicy do Pogorzelic	PLRW20001947639
2.	Okalica	PLRW20001747629
3.	Kisewska Struga	PLRW200017476329

Źródło: Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U. z 2016 r. poz. 1967)

Uzupełnienie sieci hydrograficznej omawianego obszaru stanowią krótkie cieki, kanały i rowy melioracyjne, a także niewielkie oczka wodne.

<sup>3</sup> JCWP - oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych taki jak: jezioro, zbiornik, strumień, rzeka lub kanał, część strumienia, rzeki lub kanału, wody przejściowe lub pas wód przybrzeżnych

Poglądową mapę wód powierzchniowych przedstawiono w formie ryciny.



**Ryc. 4. Sieć hydrograficzna miasta Lęborka**

Źródło: [www.mlebork.e-mapa.net](http://www.mlebork.e-mapa.net)

Na opisywanym terenie Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku w latach 2018-2019 nie prowadził działań inwestycyjnych w zakresie ochrony środowiska i poprawy stanu urządzeń wodnych. Nie są planowane takie działania inwestycyjne na kolejne lata. Co roku wykonywane są jednak bieżące prace utrzymaniowe.

Ocenę stanu wód powierzchniowych wykonuje się w odniesieniu do jednolitych części wód, na podstawie wyników Państwowego Monitoringu Środowiska. Wyniki prezentuje się poprzez ocenę stanu ekologicznego (w przypadku wód, których charakter został w znacznym stopniu zmieniony w następstwie fizycznych przeobrażeń, będących wynikiem działalności człowieka – poprzez ocenę potencjału ekologicznego), ocenę stanu chemicznego i ocenę stanu wód.

Stan wód określany jest jako:

- dobry – jeśli stan / potencjał ekologiczny klasyfikowany jest jako bardzo dobry (stan), maksymalny (potencjał) lub dobry, a jednocześnie stan chemiczny jest dobry,
- zły – w pozostałych przypadkach.

Poniżej przedstawiono wyniki monitoringu JCWP obejmujących obszar Miasta Lęborka latach 2017-2018. W 2019 r. GIOŚ nie prezentował wyników monitoringu wód powierzchniowych położonych na terenie Miasta Lęborka. Za 2020 r. dostępne są wyłącznie wyniki dla Łeby od Dębnicy do Pogorzelic w punkcie pomiarowo – kontrolnym Łeba – Chocielewko. Stwierdzono tu II klasę elementów biologicznych oraz II klasę elementów fizykochemicznych. Dla pozostałych parametrów nie podano wyników. Oceny dokonano

w punktach pomiarowo – kontrolnych w granicach opisywanej jednostki terytorialnej lub poza granicą Miasta Lęborka w biegu rzek.

**Tabela 7. Klasyfikacja i ocena stanu JCWP w latach 2017-2018 oraz za 2020 r.**

Lp.	Nazwa JCWP i nazwa punktu pomiarowo – kontrolnego (rok badań)	Klasa elementów			Stan / potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Ocena stanu JCWP
		biologicznych	hydromorfologicznych	fizykochemicznych			
dane za lata 2017-2018							
1.	Kisewska Struga Kisewska Struga - Nowa Wieś Lęborska	3	2	>2	3 – umiarkowany potencjał	nie oceniono	zły
2.	Okalica Okalica - Lębork	2	1	>2	3 – umiarkowany potencjał	poniżej dobrego	zły
3.	Łeba od Dębnicy do Pogorzelic Łeba - Chocielewko	2	1	2	2 – dobry potencjał	poniżej dobrego	zły
dane za 2020 r.							
4.	Łeba od Dębnicy do Pogorzelic Łeba - Chocielewko	2	brak oceny	2	brak oceny	brak oceny	brak oceny

Źródło: dane GIOŚ - Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2014-2019 na podstawie monitoringu – tabela - [www.gios.gov.pl/pl/stan-srodowiska/monitoring-wod](http://www.gios.gov.pl/pl/stan-srodowiska/monitoring-wod)

Zastosowano skalę zgodnie z zasadami przewidzianymi poniżej.

Klasa elementów biologicznych				Stan/potencjał ekologiczny				Klasa elementów fizykochemicznych			
stan ekologiczny		potencjał ekologiczny (jcw silnie zmienione)		stan ekologiczny		potencjał ekologiczny (jcw silnie zmienione)		stan ekologiczny		potencjał ekologiczny (jcw silnie zmienione)	
I	b. dobry	maksym.	I	I	b. dobry	maksym.	II	I	b. dobry	maksym.	I
II	dobry		II	II	dobry		II	II	dobry		II
III	umiarkowany		III	III	umiarkowany		III	PSD	poniżej dobrego		PSD
IV	słaby		IV	IV	słaby		IV	<b>Rodzaj JCW</b>			
V	zły		V	V	zły		V	naturalna	sztuczna lub silnie zmodyfikowana		

Stan chemiczny			Klasa elem. hydromorfologicznych			
DOBRY	stan dobry		stan ekologiczny		potencjał ekologiczny (jcw silnie zmienione)	
PSD śr	poniżej stanu dobrego	przekroczył stęż. średniorocz.	I	b. dobry	maksym.	I
PSD max		przekroczył stęż. maksym.			dobry	II
PSD		przekroczył stęż. śred. i maks.				

Ponadto dane dotyczące oceny jakości wód w granicach JCWP zawiera Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U. z 2016r. poz. 1911).

W Planie określono czy dana JCWP jest w dobrym czy złym stanie oraz czy zagrożone jest osiągnięcie celów środowiskowych przewidzianych dla tych JCWP. W formie tabelarycznej przedstawiono wszystkie dane.

**Tabela 8. Wykaz Jednolitych Części Wód Powierzchniowych na terenie Miasta Łęborga ze wskazaniem stanu wód i informacją czy JCWP jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych**

Lp.	Nazwa JCWP	Kod JCWP	Stan wód	Czy JCWP jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych?
1.	Kisewska Struga	RW200017476329	dobry	zagrożona
2.	Łeba od Dębnicy do Pogorzelic	RW20001947639	dobry	zagrożona
3.	Okalica	RW20001747629	zły	zagrożona

Źródło: Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U. z 2016r. poz. 1911)

**Tabela 9. Wykaz celów środowiskowych dla Jednolitych Części Wód Powierzchniowych na terenie Miasta Łęborga**

Lp.	Nazwa JCWP	Kod JCWP	Cele środowiskowe	
			Stan lub potencjał ekologiczny	Stan chemiczny
1.	Kisewska Struga	RW200017476329	dobry stan ekologiczny; możliwość migracji organizmów wodnych na odcinku ciekutego - Kiszeńska Struga od ujścia do Reknicy	dobry stan chemiczny
2.	Łeba od Dębnicy do Pogorzelic	RW20001947639	dobry stan ekologiczny; możliwość migracji organizmów wodnych na odcinku ciekutego - Łeba od Pogorzelic do Węgorza	dobry stan chemiczny
3.	Okalica	RW20001747629	dobry potencjał ekologiczny; możliwość migracji organizmów wodnych na odcinku ciekutego - Okalica od ujścia do Sopotu	dobry stan chemiczny

Źródło: Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U. z 2016r. poz. 1911)

## 2.4.2. WODY PODZIEMNE

Obszar Miasta Łęborga położony jest w zasięgu Jednolitej Części Wód Podziemnych 11. Dane dotyczące jakości wód podziemnych na terenie Miasta Łęborga pozyskano na podstawie analizy mapy stanu jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) wg podziału na 172 obszary prezentowanej przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w portalu [www.mjwp.gios.gov.pl](http://www.mjwp.gios.gov.pl).

Zgodnie z monitoringiem diagnostycznym zarówno stan chemiczny jak również ilościowy oceniono jako dobry. Należy jednak podkreślić, że dane te dotyczą całych jednolitych części wód podziemnych i tak są prezentowane przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. Dane te dotyczą roku 2019. Wcześniejsze dane były prezentowane za rok 2016 i również stwierdzono dobry stan chemiczny i ilościowy wód podziemnych.

Klasyfikację stanu wód podziemnych monitorowanych przez PIG-PIB w latach 2019-2020 odniesiono do całego powiatu łęborgskiego i przedstawiono w tabeli.



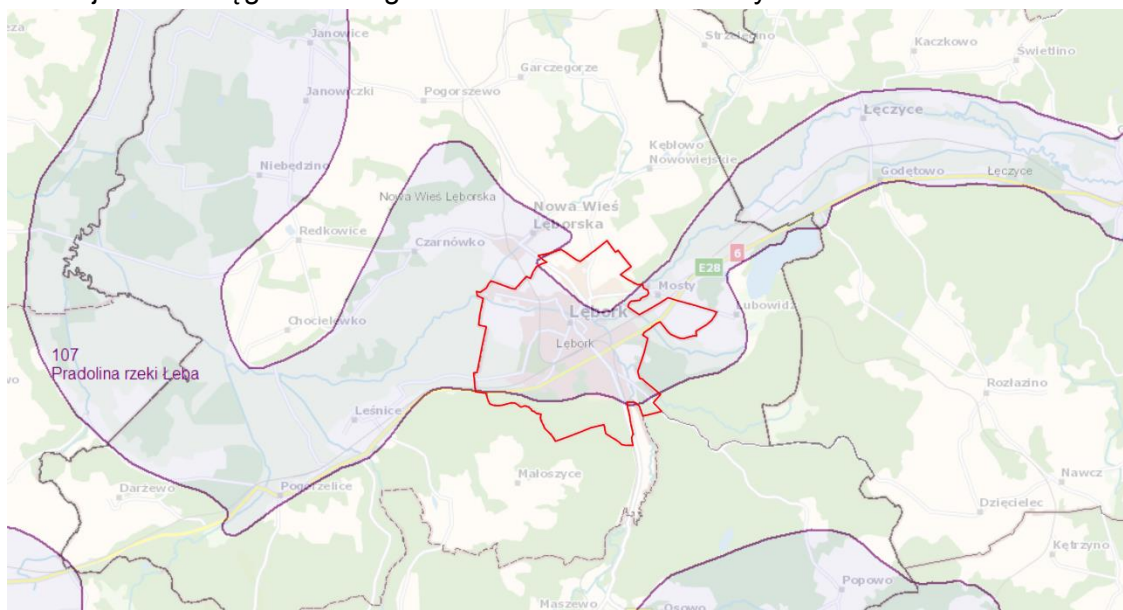
**Tabela 10. Klasyfikacja stanu wód podziemnych monitorowanych na terenie powiatu łęborskiego przez PIG-PIB w 2019 r.**

Lp.	Miejscowość	Gmina	Końcowa klasa jakości w przekroju pomiarowym	Punkt pomiarowy
dane za 2019 r.				
1.	Łęborg	Łęborg	II – wody dobrej jakości	477
2.	Leśnice	Nowa Wieś Łęborska	II – wody dobrej jakości	483
3.	Maszewko	Wicko	IV – wody niezadawalającej jakości	2323
4.	Nowęcín	Wicko	II – wody dobrej jakości	2501
5.	Łeba	Łeba	II – wody dobrej jakości	933
dane za 2020 r.				
6.	Nowęcín	Wicko	II – wody dobrej jakości	2501
7.	Łeba	Łeba	II – wody dobrej jakości	933

Źródło: dane GIOS

Dostępne są również dane dotyczące 2019 r., kiedy to oceny jakości wód w ramach całych Jednolitych Częściach Wód Podziemnych. Wg tych danych JCWPd nr 11 była w dobrym stanie chemicznym i ilościowym.

Dbałość o dobry stan wód jest szczególna z uwagi na fakt, że Miasto Łęborg położone jest w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 107 Pradolina rzeki Łeby.



**Ryc. 5. Położenie Miasta Łęborga na tle Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 107 Pradolina rzeki Łeby**

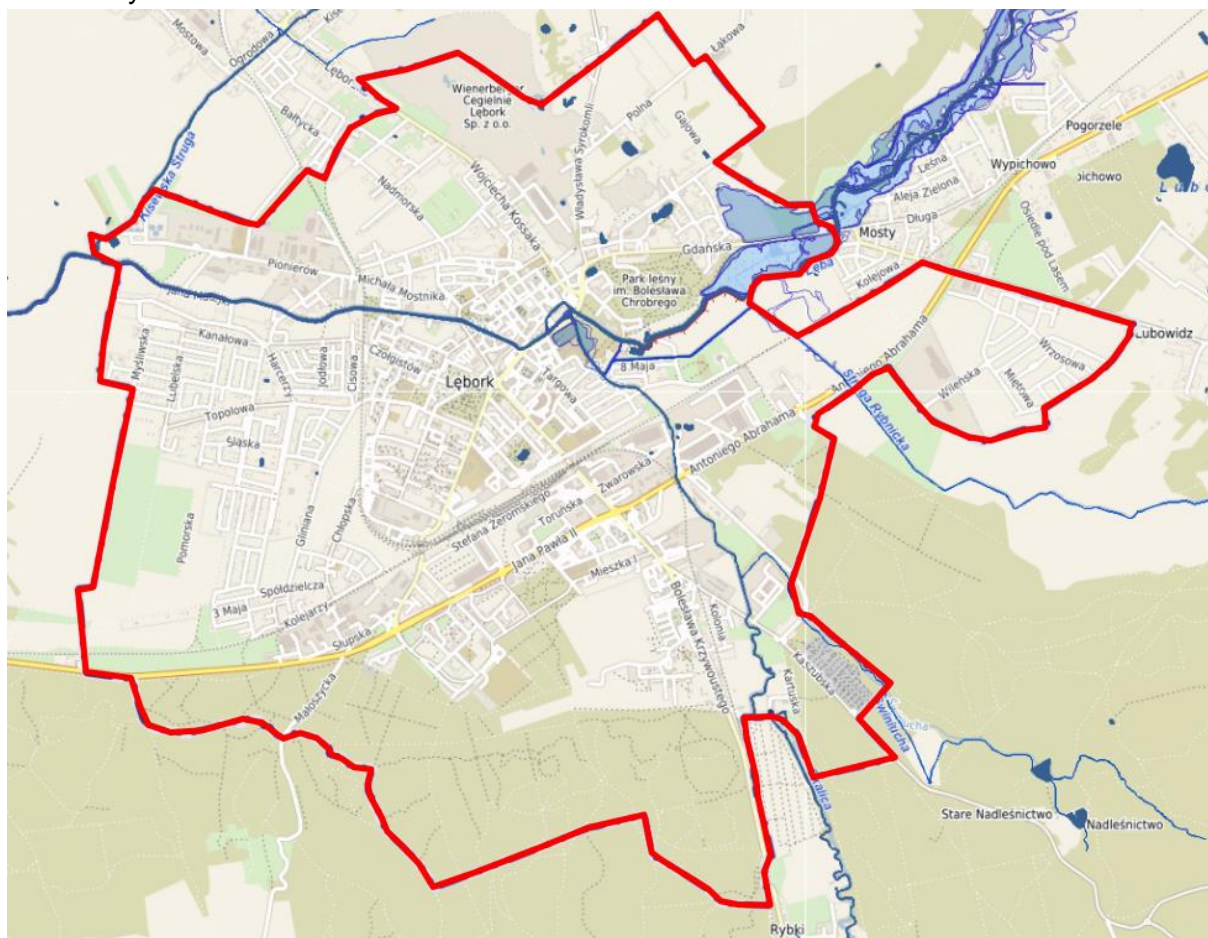
Źródło: [www.mleborg.e-mapa.net](http://www.mleborg.e-mapa.net)

Wody podziemne, podobnie jak wody powierzchniowe, stale podlegają antropopresji. Mogą być narażone na różnego rodzaju czynniki degradujące, wpływające na ich jakość i zasobność. Wśród potencjalnych i rzeczywistych źródeł zanieczyszczeń wód podziemnych występujących na charakteryzowanym obszarze można wyliczyć:

- rolnicze: związane z intensywnym nawożeniem oraz stosowaniem pestycydów,
- komunalne: oczyszczone wody odpływowe z oczyszczalni zawierające określone ilości ładunków zanieczyszczeń, „dzikie wysypiska”, zrzut ścieków, nieszczelne zbiorniki bezodpływowe na nieczystości ciekłe, wody odciekowe z dawnych składowisk odpadów,

– transportowe: szlaki komunikacyjne (drogi i kolej), obszary magazynowo – składowe. Czynniki, które mogą negatywnie wpływać na jakość wód podziemnych, w tym ujmowanych na cele komunalne, muszą być stale monitorowane, tak aby zapewnić jednostce właściwą jakość wód i eliminować zagrożenia.

Na terenie Miasta Łęborka zagrożenie powodziowe dotyczy terenów znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie rzeki Łęby. Tereny zagrożone powodzią o znacznej powierzchni zlokalizowane są na odcinku dolinnym, na którym Łęba nie została silnie przekształcona. Są to głównie tereny niezainwestowane, otwarte, chronione ze względu na wysokie walory przyrodnicze. Dzięki zachowaniu otwartego charakteru tych terenów zachowały się również w obrębie Łęborka miejsca, w których rzeka, w przypadku wysokich stanów wód, może wylać bez powodowania zagrożenia dla ludzi i znaczących strat materialnych.

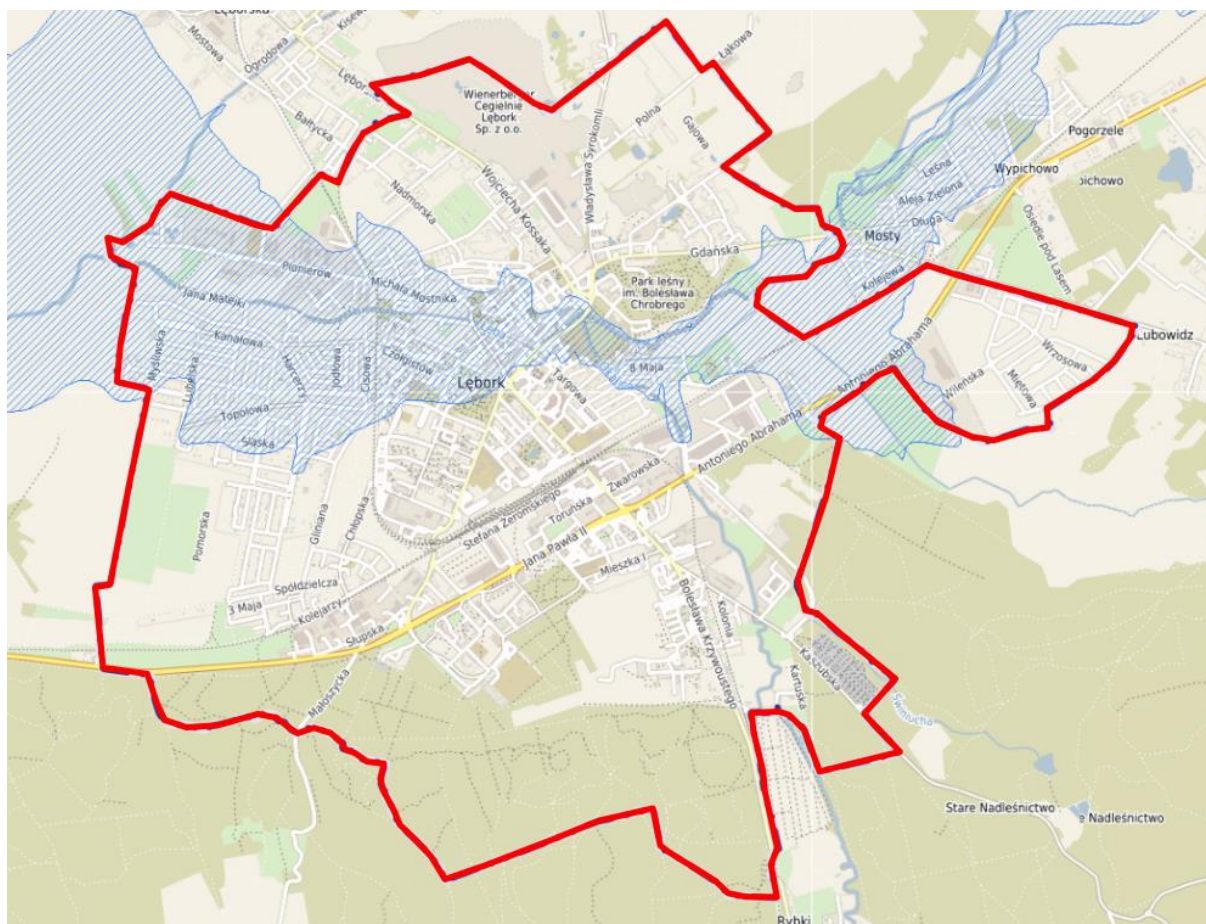


**Ryc. 6. Zagrożenie powodziowe na terenie Miasta Łęborka**

Źródło: [www.mlebork.e-mapa.net](http://www.mlebork.e-mapa.net)

**Podtopienia** są to zalania terenów z innych przyczyn niż powódź. Przyczynami podtopień mogą być np.: opady deszczu, przesiąki wody przez wały przeciwpowodziowe. Takie tereny występują na znacznym obszarze Miasta Łęborka, co przedstawiono na rycinie.





**Ryc. 7. Zagrożenie podtopieniami na terenie Miasta Łęborka**

Źródło: [www.mlebork.e-mapa.net](http://www.mlebork.e-mapa.net)

Podczas trwania suszy z uwagi na warunki meteorologiczne i klimatyczne, problemy rolnicze, warunki hydrologiczne i skutki gospodarcze wydzieliła się etapy jej rozwoju – suszę rolniczą, hydrologiczną i hydrogeologiczną. W przypadku Miasta Łęborka podejmowanie działań ograniczających skutki suszy będzie zależna m.in. od możliwości uzyskania wsparcia na inwestycje. Takie inwestycje powinny dotyczyć np. systemów gospodarowania wodami opadowymi na terenach miejskich, projektów związane z tworzeniem systemów zbierania i retencjonowania wody opadowej czy budowy i modernizacji sieci kanalizacji deszczowej. Należy zwiększyć odporność miasta na takie zjawiska, jak ulewy oraz powodzie błyskawiczne, a także przygotować się do walki ze skutkami suszy, dzięki retencjonowaniu wody i wykorzystaniu jej wtedy, gdy brakuje opadów.

## 2.5. GOSPODARKA WODNO - ŚCIEKOWA

Zadania w zakresie gospodarki wodno-ściekowej na terenie Miasta Łęborka realizuje Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. Łębork. W eksploatacji znajduje się sieć wodociągowa, sieć kanalizacyjna oraz oczyszczalnia ścieków.

Obszar Miasta Łęborka objęty jest aglomeracją kanalizacyjną wyznaczoną Uchwałą Nr XXI-333/2020 Rady Miejskiej w Łęborku z dnia 22 grudnia 2020 r. w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Łębork. Wyznaczono aglomerację Łębork o równoważnej liczbie mieszkańców (RLM) 46 989 z oczyszczalnią ścieków komunalnych „Łębork” zlokalizowaną

w miejscowości Lębork przy ul. Pionierów 23. Oprócz Lęborka, aglomeracja obejmuje część gmin: Nowa Wieś Lęborska i Cewice.

Poniżej przedstawiono podstawowe dane w zakresie infrastruktury wodno – kanalizacyjnej zgodnie z informacjami Głównego Urzędu Statystycznego za lata 2019-2020.

Zgodnie z danymi GUS w okresie sprawozdawczym odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej utrzymywał się na zbliżonym poziomie i na koniec okresu sprawozdawczego wyniósł 98,3 %. Na niewiele niższym poziomie był odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej i na koniec okresu sprawozdawczego wyniósł 94,2 %.

Na koniec okresu sprawozdawczego, czyli wg stanu na 31.12.2020 r. długość sieci wodociągowej rozdzielczej wyniosła 115,0 km natomiast długość sieci kanalizacyjnej wyniosła 88,9 km.

Pomiędzy latami 2019 i 2020 na zbliżonym poziomie pozostała ilość wody dostarczonej gospodarstwom domowym – odpowiednio 1 281,4 tys. m<sup>3</sup> i 1 310,1 tys. m<sup>3</sup>. Zużycie wody w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca wzrosło z 36,3 m<sup>3</sup> do 37,2 m<sup>3</sup>.

Wzrosła liczba czynnych przyłączy kanalizacyjnych do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania: z 2 383 sztuk do 2 435 sztuk. Zwiększyła się również objętość ścieków odprowadzonych siecią kanalizacyjną: z 1510,3 tys. m<sup>3</sup> do 1529,1 tys. m<sup>3</sup>.

Ścieki oczyszczone odprowadzane do rzeki Łeby z Oczyszczalni Ścieków w Lęborku spełniają wymagania pozwolenia wodnoprawnego. Wymagania określa Decyzja nr 26/15 z dnia 07.12.2015 znak OŚ.63.41.61.2015 wydana przez Starostę Powiatowego w Lęborku.

W całym 2019 r. w oczyszczalni ścieków komunalnych wytworzono 1 123 tony masy suchej osadów ściekowych, a rok później 1 134 ton masy suchej. Ładunki zanieczyszczeń w ściekach po oczyszczeniu w latach 2019-2020 wyniosły:

1. BZT5 – 11 543 kg w 2019 r. oraz 11 898 kg w 2020 r.
2. ChZT – 106 770 kg w 2019 r. oraz 107 080 kg w 2020 r.
3. Zawiesina ogólna – 24 922 kg w 2019 r. oraz 28 969 kg w 2020 r.
4. Azot ogólny – 31 480 kg w 2019 r. oraz 26 123 kg w 2020 r.
5. Zawiesina ogólny – 1 049 kg w 2019 r. oraz 776 kg w 2020 r.

Wyniki badań ścieków oczyszczonych są zgodne z wymaganiami zawartymi w pozwoleniu wodnoprawnym.

Wieloletni Plan Rozwoju i Modernizacji Urzędzeń Wodociągowych i Urzędzeń Kanalizacyjnych Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Lęborku na lata 2021 – 2024 został przyjęty Uchwałą Nr XIX-295/2020 Rady Miejskiej w Lęborku z dnia 30 października 2020 r.

Nieczystości ciekłe gromadzone są w zbiornikach bezodpływowych, których liczba w okresie sprawozdawczym zwiększyła się ze 105 sztuk wg stanu na 31.12.2019 r. do 110 sztuk wg stanu na 31.12.2020 r. Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków na koniec okresu sprawozdawczego wyniosła 8 sztuk wobec 5 sztuk na koniec 2019 r..

## 2.5.1. JAKOŚĆ WÓD W SIECI WODOCIĄGOWEJ

Zadaniem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lęborku jest dokonanie oceny obszarowej jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi zgodnie obowiązującymi normami. Natomiast jednostką odpowiedzialną za jakość wody do spożycia przez ludzi dostarczanej z wodociągu „Lębork” jest Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Lęborku, ze stacją uzdatniania wody w Lęborku. Stosowane procesy uzdatniania wody to: wstępne napowietrzanie – filtracja na I stopniu (odżelazianie) – wtórne napowietrzanie – filtracja II stopnia (odmanganianie).

Dane o jakości wody w sieci wodociągowej z ocen obszarowych jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi dla Lęborka za lata 2019-2020 są następujące:

1. Analiza badań wody nie wykazała w badanym zakresie przekroczeń dopuszczalnych wartości parametrów jakości wody.
2. Nie odnotowano niepożądanych reakcji związanych ze spożyciem wody.
3. Wodociąg zbiorowego zaopatrzenia w wodę ze stacją uzdatniania w Lęborku w okresie sprawozdawczym produkował wodę dobrej jakości, przydatną do spożycia przez ludzi.

## 2.6. ZASOBY GEOLOGICZNE

### Złoże

Na terenie Lęborka położone są złoża kopalin: surowców ilastych ceramiki budowlanej oraz kruszyw naturalnych. Złoża surowców zestawiono w tabeli.

**Tabela 11. Wykaz złóż kopalin na terenie Miasta Lęborka**

L.p.	Nazwa złoża	Kopalina	Stan zagospodarowania	Sposób eksploatacji	Pow. złoża (ha)	Śr. grubość nakładu (m)
1.	Lębork	surowce ilaste ceramiki budowlanej (ił i mułek)	złoże zagospodarowane	odkrywkowy	18,60	2,60
2.	Lębork IX	kruszywa naturalne (piasek)	złoże skreślone z bilansu zasobów	odkrywkowy	1,85	2,10
3.	Lębork (p.)	surowce ilaste ceramiki budowlanej (piasek schudzający)	złoże skreślone z bilansu zasobów	odkrywkowy	2,56	1,00
4.	Lębork V	surowce ilaste ceramiki budowlanej (ił, piasek schudzający)	eksploatacja złoża zaniechana	odkrywkowy	5,29	0,30
5.	Lębork VI	surowce ilaste ceramiki budowlanej (ił, piasek schudzający)	eksploatacja złoża zaniechana	odkrywkowy	0,49	0,85
6.	Lębork VII	surowce ilaste ceramiki budowlanej (ił i mułek, piasek schudzający)	złoże rozpoznane szczegółowo	odkrywkowy	3,79	1,20

L.p.	Nazwa złoża	Kopalina	Stan zagospodarowania	Sposób eksploatacji	Pow. złoża (ha)	Śr. grubość nakładu (m)
7.	Lębork VIII	kruszywa naturalne (piasek)	złoża skreślone z bilansu zasobów	odkrywkowy	1,92	b.d.
8.	Lębork X	kruszywa naturalne (piasek)	złoża zagospodarowane	odkrywkowy	1,98	1,50

Źródło: Państwowy Instytut Geologiczny – serwis MIDAS

Jednocześnie należy podkreślić, że jedynie dwa z wyżej wymienionych złóż były w 2019 r. eksploatowane. Wg opracowania „Bilans Zasobów Złóż Kopalin w Polsce wg stanu na 31 XII 2019 r.” wydobyte wyniosło 33 tys. ton (piaski i żwiry) ze złoża Lębork X i 28 tys. ton (surowce ilaste ceramiki budowlanej) ze złoża Lębork.

Natomiast wg opracowania „Bilans Zasobów Złóż Kopalin w Polsce wg stanu na 31 XII 2020 r.” wydobyte wyniosło 36 tys. ton (surowce ilaste ceramiki budowlanej) ze złoża Lębork. Pozostałe złoża nie były eksploatowane.

W latach 2019-2020 Marszałek Województwa Pomorskiego oraz Starosta Lęborski nie wydawali koncesji na wydobywanie kopaliny na terenie Gminy Lębork.

Należy pamiętać, że jakakolwiek eksploatacja złóż powoduje duże zmiany w przy powierzchniowej warstwie skorupy ziemskiej, między innymi w postaci znacznych obszarów wyłączonych z użytkowania (grunty zdewastowane i zdegradowane).

W latach 2017-2020 Starosta Lęborski dla terenu Miasta Lęborka:

1. nie wydał decyzji określających warunków rekultywacji terenów poeksploatacyjnych na terenie Gminy Lębork.
2. wydawał jedną decyzję uznającą rekultywację za zakończoną – decyzja OŚ.6122.7.2016 z dnia 12.03.2018 r. dotycząca działek ewidencyjnych nr 23/20, 23/16 i 23/5 w Lęborku.

Prowadzone prace rekultywacyjne po zakończonej eksploatacji łagodzą przeobrażenia spowodowane wydobywaniem kopaliny. Przy dobrze przeprowadzonych pracach mogą wzbogacać krajobraz w nowe elementy, których zaistnienie nie byłoby możliwe bez eksploatacji. Należy zauważyć, że eksploatacja złóż często wiązała się z pomniejszaniem terenów zieleni. O ile to możliwe, niezbędne jest zatem uwzględnienie rekompensacji przyrodniczej i przywracanie terenów zieleni po przeprowadzonej rekultywacji.

## 2.7. GLEBY

Gleby narażone są na degradację głównie w związku z rozwojem sieci osadniczej i komunikacyjnej. Ulegają one zarówno degradacji chemicznej, jak i fizycznej. Stan i jakość gleb są uzależnione od oddziaływania czynników naturalnych i antropogenicznych.

Okręgowa Stacja Chemiczno – Rolnicza w Koszalinie corocznie prowadzi badania zasobności gleb w składniki pokarmowe wykonywane na zlecenie rolników. Z uwagi na miejski charakter opisywanej jednostki terytorialnej w latach 2019-2020 nie badano próbek z terenu Miasta Lęborka wobec czego nie można przeprowadzić stosownych analiz.

Zanieczyszczenie gleb potencjalnie może być spowodowane składowaniem substancji niebezpiecznych. W Polsce w latach 60. i 70. ubiegłego wieku nieprzydatne środki ochrony roślin umieszczano w składowiskach. Były to obiekty o różnej konstrukcji zwane mogilnikami. Rozwiązanie to stworzyło poważne problemy środowiskowe. Duża część mogilników rozsianych na obszarze całego kraju na przestrzeni dziesiątków lat emitowała do środowiska zgromadzone w nich związki. Jednak zgodnie z danymi prezentowanymi w portalu SIDoM (System Integracji Danych o Mogilnikach) na terenie Miasta Lęborka i powiatu lęborskiego nie funkcjonował żaden mogilnik.

Starosta Lęborski nie posiada informacji o potencjalnych miejscach historycznych zanieczyszczeń ziemi. W rejestrze Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska nie widnieją historyczne miejsca zanieczyszczenia powierzchni ziemi na terenie Miasta Lęborka.

Na terenie Miasta Lęborka zlokalizowana jest rozwinięta działalność przetwórcza i usługowa, a układ drogowy obsługuje krajowe połączenia dlatego występuje zagrożenie dla gleb w tym zakresie. Ponadto gleby opisywanego obszaru są intensywnie użytkowane rolniczo. Niezbędna jest więc prawidłowa gospodarka rolna szczególnie w zakresie stosowania nawozów naturalnych i sztucznych oraz środków ochrony roślin. Niewłaściwe terminy stosowania zabiegów lub źle dobrane ilości nawozów mogą powodować przedostawanie się zanieczyszczeń do gleb i następnie do wód powierzchniowych.

Warto jednak podkreślić, że w celu prawidłowego stosowania nawozów i środków ochrony roślin Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w latach 2019-2020 prowadził szkolenia. W 2019 r. w Nowej Wsi Lęborskiej przeprowadzono szkolenie „Normy i wymogi zasad wzajemnej zgodności w gospodarstwie rolnym”, natomiast w Cewicach szkolenie „Obowiązki związane z przechowywaniem i stosowaniem nawozów wynikające z Programu działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych”. W każdym z tych szkoleń wzięło udział jeden uczestnik z terenu Miasta Lęborka. W 2020 r. w szkoleniu on-line „Normy i wymogi zasad wzajemnej zgodności dla gospodarstw rolnych” wzięło udział 2 uczestników z terenu Miasta Lęborka. Również w 2020 r. miało miejsce szkolenie uzupełniające „Stosowanie środków ochrony roślin sprzętem naziemnym, z wyłączeniem sprzętu montowanego na pojazdach szynowych oraz innego sprzętu stosowanego w kolejnictwie”. Ostatnie z wymienionych szkoleń odbyło się w Lęborku, a wśród uczestników trójka była z terenu Miasta Lęborka. Szkolenia będą kontynuowane w latach kolejnych.

## **2.8. GOSPODARKA ODPADAMI**

Najważniejszym dokumentem regulującym gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie Miasta Lęborka jest Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Miasto Lębork przyjęty Uchwałą Nr XXI-332/2020 Rady Miejskiej w Lęborku z dnia 22 grudnia 2020 r.

Regulamin określa rodzaj i minimalną pojemność pojemników lub worków, przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości.

Na terenie Miasta Lęborka prowadzona jest edukacja ekologiczna mająca na celu zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie gospodarki odpadami, w szczególności potrzeby prawidłowego segregowania odpadów. Przedstawiono przykłady ulotek.





Cennym źródłem informacji jest portal [www.ekolebork.pl](http://www.ekolebork.pl). Można w nim znaleźć informacje m.in. w zakresie: funkcjonowania PSZOK, harmonogramy odbioru odpadów, dane dotyczące możliwości bezpiecznego usuwania azbestu, rozwoju odnawialnych źródeł energii, wiadomości o akcjach ekologicznych i konkursach, filmy, prezentacje i gry edukacyjne związane z ochroną środowiska.

AKTUALNOŚCI	OCHRONA ŚRODOWISKA	GOSPODARKA ODPADAMI	DOFINANSOWANIA	KONTAKT
 <p>HARMONOGRAMY</p>	Zapobieganie bezdomności zwierząt	<p><b>AKTUALNOŚCI</b></p>		
	Drzewa			
	Plan gospodarki niskoemisyjnej	<p><b>PSZOK</b></p>	<p><b>Godziny otwarcia PSZOK od 24.12-02.01.2021 r.</b> Czwartek, 17 grudnia 2020</p> <p>Wydział Ochrony Środowiska, Urzędu Miasta w Łęborku informuje o godzinach otwarcia Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych ul. Żeromskiego 6B Łębork od 24.12-02.01.2020 r.</p> <p><a href="#">Czytaj dalej</a></p>	
	Deratyzacja			
	Wnioski, deklaracje, oświadczenia			
	Komunikaty			
 <p>Czyste powietrze Pomorza KORZYSTAMY Z DOFINANSOWANIA WFOŚiGW w Gdańsku</p>	Opłaty za korzystanie ze środowiska	<p><b>PSZOK</b></p>	<p><b>Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w Łęborku BĘDZIE OTWARTY w pełnym wymiarze</b> Wtorek, 8 grudnia 2020</p> <p>Informujemy, że Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w Łęborku od dnia 08.12.2020 r. będzie czynny w pełnym wymiarze czasu pracy we wcześniej ustalonych godzinach.</p> <p><a href="#">Czytaj dalej</a></p>	
	OZE odnawialne źródła energii			
	Jakość powietrza			
 <p>USUWAMY AZBEST DZIĘKI DOFINANSOWANIU WFOŚiGW w Gdańsku</p>		<p><b>PSZOK</b></p>	<p><b>Nowe godziny otwarcia Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w Łęborku</b> Wtorek, 1 grudnia 2020</p> <p>Informujemy, że Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w Łęborku będzie otwarty od dnia 01.12.2020 r. w</p>	

Ryc. 10. Fragment portalu edukacyjnego [www.ekolebork.pl](http://www.ekolebork.pl)

Źródło: [www.ekolebork.pl](http://www.ekolebork.pl)

Ponadto w ramach spotkań z mieszkańcami, przekazywane są informacje obejmujące zagadnienia środowiskowe głównie związane z gospodarką odpadami - właściwą segregacją odpadów, potrzebą korzystania z Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych, kompostowaniu odpadów biodegradowalnych, zagospodarowaniu odpadów wielkogabarytowych oraz zużytego sprzętu RTV i AGD.

**Przeterminowane leki** można wyrzucić do pojemników ustawionych w aptekach.

**Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny** można przekazać do PSZOK lub oddać w dowolnym punkcie sprzedaży detalicznej, w trakcie zakupu sprzętu tego samego rodzaju. Ilość przekazanego sprzętu nie może przekraczać ilości zakupionej.

**Zużyte świetlówki, baterie oraz akumulatory** można przekazać do PSZOK lub wymienić w dowolnym punkcie sprzedaży detalicznej, w trakcie zakupu nowych produktów tego samego rodzaju, w liczbie nieprzekraczającej produktów zakupionych.

Zarówno zmiany dotyczące wzrostu opłaty środowiskowej jak i wzrostu ilości odpadów komunalnych odbieranych od mieszkańców wpływają na wzrost kosztów funkcjonowania systemu, finansowanego z opłat ponoszonych przez mieszkańców.

**Stawki opłat** za odbiór odpadów komunalnych, które zostały wprowadzone Uchwałą Nr XI-158/2019 Rady Miejskiej w Lęborku z dnia 20 grudnia 2019 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki tej opłaty i ustalenia stawki opłaty za pojemnik lub worek o określonej pojemności, przeznaczony do odbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości:

- stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy wynosi **18,00 zł** miesięcznie od mieszkańca,
- stawka opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami komunalnymi, jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny wynosi **36,00 zł** miesięcznie od mieszkańca,
- zwalnia się w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym - wysokość zwolnienia wynosi **4,00 zł** za mieszkańca zamieszkującego nieruchomość,
- dla nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, ustala się stawkę opłaty za pojemnik lub przeznaczony do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości – wysokość opłat została przedstawiona szczegółowo w wyżej wymienionej uchwale. Stawki również są zależne od wypełniania obowiązku segregacji odpadów.

Stawki opłat mogą zmieniać się w trakcie obowiązywania niniejszego Programu.

Każdy właściciel nieruchomości jest zobowiązany segregować odpady. Podana stawka opłaty za odpady zebrane w sposób nieselektywny zostanie naliczona w drodze decyzji administracyjnej, w przypadku stwierdzenia, że właściciel nieruchomości nie stosuje się do obowiązujących przepisów.

Szczegółowe informacje dotyczące zasad segregacji odpadów w danym roku, podmiotów zajmujących się odbiorem odpadów od właścicieli nieruchomości prezentowane są na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Lęborku oraz w analizach gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Miasta Lęborka.

Corocznie zwiększa się udział odpadów zebranych selektywnie w ogólnej masie odebranych odpadów komunalnych. Jest to zjawisko bardzo korzystne, świadczące o rosnącym poziomie świadomości społeczeństwa w zakresie gospodarowania odpadami. Jest to zapewne również wynik prowadzonej polityki, w ramach której w zamian za prawidłowe segregowanie odpadów uzyskuje się niższą stawkę odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych.

Miasto Lębork z różnym skutkiem realizuje nałożone zadania z zakresu gospodarowania odpadami czego wynikiem są osiągnięte poziomy ekologiczne:

**a) poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła:**

- w roku 2019 – nie został osiągnięty i wyniósł 38,75 % (przy minimum 40 %),
- w roku 2020 - został osiągnięty i wyniósł 201,94 % (przy minimum 50 %).

**b) poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania:**

- w roku 2019 – został osiągnięty i wyniósł 17,19 % czyli poniżej dopuszczalnego poziomu 40 %,



- w roku 2020 – został osiągnięty i wyniósł 20,73 % (przy maksimum 35 %).

**c) poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne:**

- w roku 2019 - został osiągnięty i wyniósł 100 % (przy minimum 60 %),
- w roku 2020 – został osiągnięty i wyniósł 100 % (przy minimum 70 %).

Na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Lęborku udostępnione są informacje o zasadach gospodarowania odpadami komunalnymi (m in. zasady segregacji odpadów, adres i godziny otwarcia PSZOK-u, częstotliwość opróżniania pojemników, informacje o wysokości stawki opłaty „śmieciowej” i sposobie jej uiszczenia, o podmiocie odbierającym odpady) oraz szczegółowy harmonogram odbioru odpadów zmieszanych i segregowanych z poszczególnych ulic.

Na terenie Lęborka funkcjonuje Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK). Przyjmuje odpady od wtorku do piątku w godzinach 9:00 - 17:00 a w soboty w godzinach 9:00 – 15:00, z wyjątkiem świąt i dni ustawowo wolnych od pracy.

PSZOK zlokalizowany jest na działce 150/3, obr.11, przy ulicy Żeromskiego 6B w Lęborku, w sąsiedztwie ogrodów działkowych na gruntach należących do Gminy Miasto Lębork. Wjazd na teren PSZOK odbywa się bramą oznakowaną tablicą informacyjną z ulicy Żeromskiego, z kierunku - od ronda Piłsudskiego.

PSZOK przyjmuje nieodpłatnie selektywne odpady komunalne np. papier, tworzywa sztuczne, szkło czy metale, w tym odpady problematyczne, czyli takie, których nie wolno wrzucać czy zostawiać przy pojemnikach na odpady zmieszane (np. zużyte opony - limit stanowi 4 opony rocznie na każdy samochód do 3,5 t z gospodarstwa domowego potwierdzone okazaniem dowodu rejestracyjnego, sprzęt elektryczny i elektroniczny, baterie, akumulatory, przeterminowane leki, farby, kleje, odpady wielkogabarytowe). Odpady budowlane i rozbiórkowe stanowiące odpady komunalne (czysty gruz betonowy, ceglany, ceramiczny - płytki) przyjmuje się z nieruchomości zamieszkałych z zastrzeżeniem, że limit stanowi do 500 kg/rok z jednej nieruchomości.

W PSZOK nie będą przyjmowane następujące rodzaje odpadów: azbest i odpady zawierające azbest, części samochodowe (np. szyby, zderzaki, opony pojazdów ciężarowych i maszyn rolniczych, reflektory, elementy karoserii), odpady nieoznaczone, bez wiarygodnej identyfikacji (np. bez etykiety), odpady w nieuszczelnionych opakowaniach, odpady w ilościach wskazujących na to, że pochodzą z działalności gospodarczej, odpady rozbiórkowe i budowlane, jeśli ich ilość i rodzaj wskazują, że nie pochodzą z nieruchomości zamieszkałej, zmieszane odpady komunalne, odpady poprodukcyjne, papa, sprzęt budowlany, okna i drzwi, gaśnice.

Należy podkreślić, że w kolejnych latach ważnym zadaniem jest właściwe gospodarowanie odpadami. Podstawowym kierunkiem jest zwiększenie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych oraz ograniczenie masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.

Na terenie Miasta Lęborka nie ma składowiska odpadów, a wybrane grupy odpadów kierowane są na zlokalizowane gminie Nowa Wieś Lęborska składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Czarnówku.

Miasto Lębork posiada Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest.

Jego zadaniem jest określenie warunków skutecznego usuwania wyrobów zawierających azbest. W programie zawarte zostały m.in. ilości wyrobów azbestowych oraz

ich rozmieszczenie, które jako zinwentaryzowane umieszczono w Bazie Azbestowej dostępnej pod adresem [www.bazaazbestowa.gov.pl](http://www.bazaazbestowa.gov.pl). Ponadto w programie określono szacunki jednostkowych kosztów usuwania dachowych pokryć azbestowych i płyt azbestowo - cementowych, oraz propozycje odnośnie udzielania przez samorząd pomocy mieszkańcom w realizacji programu.

Miasto Lębork angażuje się również w pomoc właścicielom nieruchomości w zakresie usuwania azbestu. Szczegółowe dane zaprezentowano na stronie <http://www.ekolebork.pl/dofinansowania/usuwanie-azbestu/edycja-2019-2020/>.

Dzięki dofinansowaniu przyznanemu przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku (z udziałem środków NFOŚiGW) na wniosek Gminy Miasto Lębork w ramach Programu Priorytetowego „Ogólnopolski program finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest” w latach 2019-2020 zrealizowano zadanie pn. „Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Miasto Lębork w latach 2019-2020”. W 2019 r. unieszkodliwiono 21,93 ton wyrobów zawierających azbest, natomiast w 2020 r. było to 25,93 ton.

## 2.9. ZASOBY PRZYRODNICZE

Ustawa z dnia 16.04.2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2020 r. poz. 55 ze zm.) przedstawia formy ochrony przyrody. Za ustanowienie form ochrony przyrody i planów ochrony odpowiedzialne są odpowiednie organy wskazane w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. W dalszej części opracowania przedstawiono dane dotyczące form ochrony przyrody jak również dodatkowe informacje o zasobach przyrodniczych. Formami ochrony przyrody na terenie Miasta Lęborka zgodnie z wykazem zawartym w Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody ([crfop.gdos.gov.pl](http://crfop.gdos.gov.pl)) są:

- Obszar Chronionego Krajobrazu „Fragment Pradoliny Łeby i Wzgórza Morenowe na Południe od Lęborka”,
- 20 pomników przyrody.

W formie tabelarycznej przedstawiono wykaz pomników przyrody podając nazwę pomnika przyrody, jego położenie oraz opis. Należy zauważyć, że w porównaniu do stanu z 2017 r., tj. raportowanej aktualizacji programu ochrony środowiska nie zniesiono istniejącego pomnika przyrody, ale istniejąca aleja lipowa (Pl. Piastowski) zmniejszono ilość drzew (lip) z 12 na 10.

**Tabela 12. Wykaz pomników przyrody**

Lp.	Nazwa pomnika przyrody	Położenie pomnika przyrody	Opis pomnika przyrody
1	Aleja lipowa	droga miejska, starodrzew przy pl. Piastowskim, wzdłuż placu zabaw	grupa drzew: 10 lip drobnolistnych <i>Tilia cordata</i>
2	Starówka	deptak przy ul. Staromiejskiej 17, droga miejska	drzewo: lipa <i>Tilia</i>
3	Piast	Mini park przy al. Wolności 20-22	drzewo: Buk zwyczajny, odm. Czerwonolistna <i>Fagus sylvatica atropurpurea</i>
4	Nad Łebą	Mini park przy al. Wolności, skwer przy rzece Łebie	drzewo: lipa szerokolistna <i>Tilia platyphyllos</i>
5	Czwórka	centrum Mini parku przy al. Wolności	drzewo: jesion wyniosły

Lp.	Nazwa pomnika przyrody	Położenie pomnika przyrody	Opis pomnika przyrody
			<i>Fraxinus excelsior</i>
6	Starszak	zieleniec przy Przedszkolu nr 6, ul. Wyszyńskiego	drzewo: grab pospolity <i>Carpinus betulus</i>
7	Bliźniaki	skwer przy pomniku Niepodległości przy ul. IAWP 2 od str. ul. Sienkiewicza	grupa 2 kasztanowców zwyczajnych <i>Aesculus hippocastanum</i>
8	Mewa	skwer Dworcowy od strony ul. 10 Marca 15	drzewo: klon srebrzysty <i>Acer saccharinum</i>
9	Albatros	skwer Dworcowy przy stawku od strony ul. Sienkiewicza	drzewo: klon srebrzysty <i>Acer saccharinum</i>
10	Maja	centrum parku Miejskiego im. Michalskiego przy ul. 1 Maja	drzewo: lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>
11	Lech	park miejski im. Michalskiego przy boisku	drzewo: dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>
12	Michał	park miejski im. Michalskiego przy ul. 1 Maja w pobliżu przedszkola nr 1	drzewo: dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>
13	Mieszko	centrum parku miejskiego im. Michalskiego, w pobliżu kaplicy	drzewo: dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>
14	Mikołaj	narożnik parku im. Michalskiego od strony I Armii WP, w pobliżu apteki	drzewo: dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>
15	Bliźniaczki	wygodzenie ogrodowe przy budynku mieszkalnym WM przy ul. 1 Maja 1	grupa 2 brzoź brodawkowatych <i>Betula pendula</i>
16	Wodniczki	zieleniec za ul. Przymurną nad rzeką Łebą, w pobliżu piekarni	grupa 2 wierzb białych <i>Salix alba</i>
17	Na skarpie	nieużytek przy ul. Kossaka - Paderewskiego, u podnóża skarpy	drzewo: lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>
18	Bizon	park Chrobrego przy ul. Gdańskiej 35, przy PUP-ie	drzewo: Buk zwyczajny <i>Fagus sylvatica</i>
19	Para	narożnik parku Chrobrego i ul. Przyzamacze	grupa 2 drzew - buk zwyczajny <i>Fagus sylvatica</i> i brzoza <i>Betula</i>
20	Buki Chrobrego	skrzyżowanie alejek spacerowych u podnóża skarpy przy SUW w parku im. Chrobrego, obok Lok-u	grupa 6 buków zwyczajnych <i>Fagus sylvatica</i>

Źródło: dane RDOŚ w Gdańsku zamieszczone w „Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla miasta Łęborka na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024”, zweryfikowane w Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody [www.crfop.gdos.gov.pl](http://www.crfop.gdos.gov.pl)

Z uwagi na układ urbanistyczny miasta i realizowane inwestycje drogowe i osiedla mieszkaniowe trudno jest znacząco zwiększyć powierzchnię zieleni miejskiej na ograniczonym obszarze miasta. Jednak na terenie jednostki realizowane są na bieżąco, w miarę możliwości, zarówno nowe nasadzenia, jak i nasadzenia zastępcze m.in. w przypadkach koniecznych usunięcia kolizyjnych lub chorych drzew np. podczas inwestycji miejskich lub na terenach posesji prywatnych, zgodnie z aktualnymi wymogami ustawy o ochronie przyrody.

Gospodarowanie zasobami leśnymi na terenie lasów w zarządzie Nadleśnictwa Łębork odbywa się na zasadach zrównoważonej gospodarki leśnej, na podstawie Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Łębork na lata 2013-2022, zatwierdzonego przez Ministra Środowiska Decyzją DLP-I-611-61/47111/13/ŁP z dnia 21.11.2013 r.

Nadleśnictwo Lębork posiada dwa certyfikaty, potwierdzające prowadzenie gospodarki leśnej zgodnie z międzynarodowymi standardami odpowiedzialnej gospodarki leśnej w systemie FSC oraz PEFC.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku w latach 2019-2020 na terenie Miasta Lęborka nie prowadził działań w zakresie rozwoju i bieżącej ochrony obszarów i obiektów cennych przyrodniczo.

Powierzchnia obszarów prawnie chronionych w Lęborku to zgodnie z danymi GUS 700 ha (bez zmian).

Lesistość na koniec okresu sprawozdawczego wyniosła 17,0 %.

Udział parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej w powierzchni ogółem w okresie sprawozdawczym nie zmienił się i wyniósł 5,0 % wg stanu na 31.12.2020 r.

## 2.10. POWAŻNE AWARIE PRZEMYSŁOWE

Ustawa Prawo ochrony środowiska definiuje poważną awarię jako zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem.

Jeśli poważna awaria ma miejsce w zakładzie, określa się ją mianem poważnej awarii przemysłowej. Zakładem stwarzającym zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej jest zakład o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej lub zakład o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, o których mowa w art. 248 ust. 1 Ustawy Prawo ochrony środowiska.

Zakład stwarzający zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, zwanej dalej „awarią przemysłową”, w zależności od rodzaju, kategorii i ilości substancji niebezpiecznej znajdującej się w zakładzie uznaje się za zakład o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii, zwany dalej „zakładem o zwiększonym ryzyku”, albo za zakład o dużym ryzyku wystąpienia awarii, zwany dalej „zakładem o dużym ryzyku”.

**W ewidencji Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Gdańsku na terenie Miasta Lęborka nie ma zlokalizowanych zakładów ZDR i ZZR.**

Mimo braku zakładów ZDR i ZZR należy zauważyć, że na terenie Lęborka występuje duża liczba podmiotów narażonych na wystąpienie awarii (np. stacje benzynowe). Ewentualne zagrożenie dla środowiska może stanowić potencjalna awaria instalacji amoniakalnej w zakładzie „Farm Frites Poland”. Jednocześnie warto podkreślić, że na poziomie takich podmiotów opracowane są zasady bezpiecznego funkcjonowania i planów ratunkowych na wypadek wyjątkowych zdarzeń.

W dniu 25.05.2020r. Starosta Lęborski decyzją znak OŚ.6222.2.2014 zmienił ostateczną decyzję znak OŚ-7645-Z/1/2007 Nr OS-1/2007 z dnia 18.10.2007 r., zmienioną decyzją znak OŚ.6222.2.2014 z dnia 18.11.2014 r., decyzją OŚ.6222.2.2014 z dnia 28.10.2015 r. oraz decyzją znak OŚ.6222.2.2012 z dnia 22.04.2016r. – pozwolenie zintegrowane dla instalacji do spalania paliw o nominalnej mocy większej niż 50 MW - Kotłowni Rejonowej KR-1 zlokalizowanej w Lęborku przy ul. Traugutta i ul. Wojska Polskiego 24a na działkach o nr 124/12, 127/3, 128/4, 129/1, 129/2, 130 obr. 7 gm. Lębork. Zmiana

pozwolenia wynikała z konieczności dostosowania pozwolenia do aktualnego stanu faktycznego oraz obowiązujących przepisów. Zakres wnioskowanych zmian dotyczył: uaktualnienia w zakresie wytwarzanych odpadów oraz wykreślenia z pozwolenia punktu dotyczącego przetwarzania odpadów.

W latach 2019-2020 nie doszło na terenie miasta do poważnej awarii oraz nie miały miejsca zdarzenia o znamionach poważnej awarii przemysłowej.

W celu przeciwdziałania wystąpieniu nadzwyczajnych zagrożeń dla środowiska WIOŚ w Gdańsku prowadzi działania kontrolne.

W latach 2019-2020 na obszarze Miasta Lębork inspektorzy WIOŚ przeprowadzili łącznie 33 kontrole podmiotów korzystających ze środowiska. W 2019 r. przeprowadzono 18 kontroli z czego 6 kontroli planowych i 12 kontroli pozaplanowych. W 2020 r. przeprowadzono 15 kontroli z czego 4 kontrole planowe i 11 kontroli pozaplanowych.

Na terenie Miasta Lęborka możliwe jest wystąpienie innych poważnych zdarzeń stanowiących zagrożenie dla środowiska. Jednak wg danych przedstawionych przez Komendę Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Lęborku w latach 2019-2020 nie prowadzono działań ratowniczych związanych z nadzwyczajnymi zagrożeniami dla środowiska. Brak zdarzeń związanych z poważnymi awariami przemysłowymi lub rozszczelnieniami.

### **3. ZADANIA ZREALIZOWANE NA TERENIE MIASTA LĘBORKA W OKRESIE OD 1 STYCZNIA 2019 R. DO 31 GRUDNIA 2020 R.**

Poniżej przedstawiono najważniejsze zadania realizowane w latach 2019-2020. Wymieniono zadania zrealizowane przez Miasto Lębork oraz inne podmioty działające na tym terenie. Wskazano rok i koszt realizacji.

Należy podkreślić, że wskazano najważniejsze pozytywne oddziaływania. Trzeba mieć na uwadze, że w zależności od stopnia szczegółowości można te oddziaływania uszczegółwić. Przykładowo modernizacja dróg ma pozytywny wpływ na obniżenie poziomu hałasu (modernizacja nawierzchni), zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych (mniejsze pylenie z nawierzchni, mniejsze zużycie paliwa poprzez zmianę organizacji ruchu), kształtowanie zasobów wodnych (wykonane odwodnienia) czy poprawę bezpieczeństwa ruchu wszystkich użytkowników ruchu (np. budowa poboczy dla pieszych i rowerzystów czy odrębnych ciągów pieszo-rowerowych). Zadania prowadzone są na różnych szczeblach, gdyż przykładowo za modernizację drogi krajowej odpowiada Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad.

W odniesieniu do gospodarowania odpadami komunalnymi w latach 2019-2020 Miasto Lębork zrealizowało zadania polegające na osiągnięciu wymaganych poziomów ekologicznych:

1. Osiągnięcie wymaganego w poziomie ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w latach 2019-2020.
2. Osiągnięcie wymaganego poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła w latach 2020 r. (brak osiągnięcia wymaganego poziomu za 2019 r.).

3. Osiągnięcie wymaganego w poziomie recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne w latach 2019-2020.

Zadanie było realizowane w ramach systemu gospodarowania organizowanego przez Miasto Lębork.

W ramach ochrony gleb i zasobów geologicznych warto zwrócić uwagę na uwzględnianie zapisów dotyczących zasobów geologicznych i gleb, zawartych w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego podczas wydawania decyzji administracyjnych. Respektowanie zapisów sprzyja prawidłowemu rozwojowi opisywanego obszaru z uwzględnieniem posiadanych zasobów geologicznych i gleb. W związku z takimi działaniami nie ponoszono kosztów inwestycyjnych, a jedynie koszty administracyjne w ramach prowadzonej działalności. W okresie sprawozdawczym Starosta Lęborski nie wydawał decyzji określającej warunki rekultywacji lub uznającej rekultywację za zakończoną, dla obszaru Miasta Lęborka.



**Tabela 13. Zestawienie zadań z zakresu ochrony środowiska na terenie Miasta Lęborka zrealizowanych w latach 2019-2020**

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej zadań ogólnych	Rok realizacji 2019, 2020, razem	Koszt (zł)	Uzyskany efekt / dodatkowe informacje
<b>Realizacja przedsięwzięć termomodernizacyjnych</b>				
1.	Pogrubienie i docieplenie elewacji budynków administrowanych przez Spółdzielnię Mieszkaniową w Lęborku	2019-2020	121 811,59	Realizacja: Spółdzielnia Mieszkaniowa w Lęborku Efekt: zmniejszenie zużycia surowców na cele ogrzewania
2.	Wymiana stolarki okiennej w budynkach administrowanych przez Spółdzielnię Mieszkaniową w Lęborku	2019-2020	81 175,20	Realizacja: Spółdzielnia Mieszkaniowa w Lęborku Efekt: zmniejszenie zużycia surowców na cele ogrzewania
3.	Docieplenie stropodachów budynków administrowanych przez Spółdzielnię Mieszkaniową w Lęborku	2019-2020	43 763,76	Realizacja: Spółdzielnia Mieszkaniowa w Lęborku Efekt: zmniejszenie zużycia surowców na cele ogrzewania
4.	Docieplenie połączeń dachu płytami ThermaBit w budynkach administrowanych przez Spółdzielnię Mieszkaniową w Lęborku	2019-2020	158 976,00	Realizacja: Spółdzielnia Mieszkaniowa w Lęborku Efekt: zmniejszenie zużycia surowców na cele ogrzewania
<b>Wspieranie działań na rzecz ograniczenia niskiej emisji np. poprzez modernizację systemów ogrzewania budynków komunalnych i indywidualnych oraz wprowadzanie odnawialnych źródeł energii</b>				
5.	Remonty zasobów komunalnych	2019-2020	2019 r. = 1 195 476,40 2020 r. = 1 467 512,08	Realizacja: Gmina Miasto Lębork Efekt: poprawa sprawności energetycznej budynków
6.	Remonty obiektów sportowych CSiR	2019	72 565,80	Realizacja: Gmina Miasto Lębork Efekt: poprawa sprawności energetycznej budynków
7.	Remont i wyposażenie pomieszczeń Ratusza	2020	23 734,37	Realizacja: Gmina Miasto Lębork Efekt: poprawa sprawności energetycznej budynków

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej zadań ogólnych	Rok realizacji 2019, 2020, razem	Koszt (zł)	Uzyskany efekt / dodatkowe informacje
<b>Rozbudowa i modernizacja sieci ciepłowniczej</b>				
8.	Budowa robota – urządzenia do czyszczenia kotła na biomasę	2019	około 200 000	Realizacja: Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Lęborku Efekt: zwiększenie dostępności sieci ciepłowniczej
9.	Przebudowa sieci ciepłej WP wraz z przyłączeniami do budynków przy ul. 1-go Maja i Armii Krajowej wraz z przebudową 7 sztuk węzłów ciepłych (zadanie dofinansowane w ramach RPO WP)	2019	około 620 000	Realizacja: Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Lęborku Efekt: zwiększenie dostępności sieci ciepłowniczej
10.	Przebudowa głównej magistrali ciepłej (zadanie dofinansowane w ramach RPO WP)	2019	około 664 000	Realizacja: Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Lęborku Efekt: zwiększenie dostępności sieci ciepłowniczej
11.	Budowa sieci i przyłączy do 23 odbiorców	2019	około 348 000	Realizacja: Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Lęborku Efekt: zwiększenie dostępności sieci ciepłowniczej
12.	Montaż 16 sztuk węzłów ciepłych	2019	około 372 000	Realizacja: Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Lęborku Efekt: zwiększenie dostępności sieci ciepłowniczej
13.	Modernizacja sieci w rejonie ul. Okrzei i Placu Piastowskiego (Ośrodek Szkolno-Wychowawczy)	2019	około 51 000	Realizacja: Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Lęborku Efekt: zwiększenie dostępności sieci ciepłowniczej
14.	Przebudowa sieci ciepłej WP wraz z przyłączeniami do budynków przy ul. Legionów Polskich, Wojska Polskiego wraz z przebudową 17 sztuk węzłów ciepłych (zadanie	2020	około 1 600 000	Realizacja: Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Lęborku Efekt: zwiększenie dostępności sieci ciepłowniczej

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej zadań ogólnych	Rok realizacji 2019, 2020, razem	Koszt (zł)	Uzyskany efekt / dodatkowe informacje
	dofinansowane w ramach RPO WP)			
15.	Budowa sieci i przyłączy do 15 odbiorców	2020	około 405 000	Realizacja: Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Łęborku Efekt: zwiększenie dostępności sieci ciepłowniczej
16.	Montaż 16 sztuk węzłów ciepłych	2020	około 444 000	Realizacja: Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Łęborku Efekt: zwiększenie dostępności sieci ciepłowniczej
17.	Modernizacja sieci w rejonie śródmieścia, kierunek Armii Krajowej, Stryjewskiego, Osiedle Sportowa	2020	około 64 000	Realizacja: Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Łęborku Efekt: zwiększenie dostępności sieci ciepłowniczej
18.	Wydatki na eksploatację i utrzymanie dwóch węzłów ciepłych zlokalizowanych w ZSP PCE w Łęborku, eksploatacji przyłącza ciepłociągowego oraz eksploatacji elektrociepłowni	2019-2020	2019 r. = 8 105,36 2020 r. = 4 171,76	Realizacja: Gmina Miasto Łębork Efekt: zwiększenie dostępności sieci ciepłowniczej
<b>Rozbudowa i modernizacja sieci gazowej</b>				
19.	Budowa sieci gazowej rozdzielczej	2019-2020	tajemnica Spółki	Realizacja: polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. Efekt: w 2019 r. zbudowano 922 m, a w 2020 r. 3 824 m sieci gazowej Efekt: zwiększenie dostępności sieci gazowej
20.	Budowa przyłączy gazowych do budynków	2019-2020	tajemnica Spółki	Realizacja: polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. Efekt: w 2019 r. zbudowano 64 przyłącza, a w 2020 r. 143 przyłącza sieci gazowej Efekt: zwiększenie dostępności sieci gazowej

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej zadań ogólnych	Rok realizacji 2019, 2020, razem	Koszt (zł)	Uzyskany efekt / dodatkowe informacje
Sukcesywne zwiększanie świadomości społeczeństwa w zakresie potrzeb i możliwości ochrony powietrza, w tym oszczędności energii oraz szkodliwości spalania odpadów w gospodarstwach domowych				
21.	Zakup publikacji proekologicznych / podręczniki, plakaty, ulotki, nagrody	2019-2020	2019 r = 7 686,69 2020 r. = 16 375,26	Realizacja: Gmina Miasto Lębork Efekt: wzrost świadomości ekologicznej
22.	Zakup czujników jakości powietrza i monitora przedstawiającego wyniki	2019	11 377,50	Realizacja: Gmina Miasto Lębork Efekt: wzrost świadomości ekologicznej
23.	Dofinansowanie 63 mieszkańców Lęborka dokonujących wymiany starych źródeł ciepła /co/ na bardziej proekologiczne	2019-2020	2019 r = 100 000,00 2020 r = 100 000,00	Realizacja: Gmina Miasto Lębork Efekt: wymiana źródeł ogrzewania budynków
24.	Dotacja dla 23 osób w ramach konkursu WFOŚiGW w Gdańsku „Czyste Powietrze Pomorza „ edycja 2018 – kwota 85 248,59 zł oraz dotacji dla 69 osób do wymiany pieca na ekologiczny – kwota 110 000,00 zł	2019	85 248,59 / 110 000,00	Realizacja: Gmina Miasto Lębork Efekt: wymiana źródeł ogrzewania budynków
25.	Dotacja dla 31 osób w ramach konkursu WFOŚiGW w Gdańsku „Czyste Powietrze Pomorza „ – kwota 100 000,00 zł oraz dotacja dla 36 osób do wymiany pieca na ekologiczny – kwota 99 518,12 zł	2020	99 518,12	Realizacja: Gmina Miasto Lębork Efekt: wymiana źródeł ogrzewania budynków

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej zadań ogólnych	Rok realizacji 2019, 2020, razem	Koszt (zł)	Uzyskany efekt / dodatkowe informacje
Kontynuacja wspomagania systemów kontrolno-pomiarowych oraz badań stanu środowiska przyrodniczego, nawiązywania współpracy z innymi jednostkami w tworzeniu baz danych dotyczących jakości powietrza				
Współpraca z ośrodkami naukowymi w kontekście wykonywania badań jakości powietrza w mieście, a także w kontekście stworzenia indywidualnego modelu matematycznego rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń				
<p>Na poziomie Gminy Miasto Lębork realizacja tego zadania odbywa się w formie współpracy z Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska w Gdańsku, Głównym Inspektorem Ochrony Środowiska, jednostkami samorządowymi różnych szczebli.</p> <p>Jednak główne założenia i metody badań opracowywane są na wyższych szczeblach, głównie szczeblu krajowym. Główny Inspektorat Ochrony Środowiska widząc potrzebę naukowej dyskusji na temat wykorzystania różnych metod badawczych do oceny jakości powietrza, identyfikacji udziału źródeł emisji zanieczyszczeń w mierzonych stężeniach zanieczyszczeń i prognozy zanieczyszczeń powietrza zorganizował seminarium naukowe „Modelowanie zanieczyszczeń powietrza a pomiary rzeczywiste”, które było spotkaniem przedstawicieli świata nauki, Ministerstwa Środowiska, Inspekcji Ochrony Środowiska oraz innych podmiotów zajmujących się pomiarami i modelowaniem jakości powietrza. Tematami wystąpień poszczególnych prelegentów były: pomiary jakości powietrza zarówno te wykonywane metodami referencyjnymi i równoważnymi referencyjnym (pomiary Państwowego Monitoringu Środowiska) jak i metodami niereferencyjnymi (na pomocą czujników optycznych), a także wykorzystanie wyników tych pomiarów w matematycznym modelowaniu stężeń zanieczyszczeń dla potrzeb ocen i prognoz. Główny Inspektorat Ochrony Środowiska od lat współpracuje z jednostkami naukowo-badawczymi, współpraca ta pozwala między innymi na wdrażanie do praktyki monitoringowej coraz bardziej zaawansowanych technologii i metod oceny oraz wymianę doświadczeń pomiędzy pracownikami Inspekcji, a środowiskiem naukowym. Seminarium było jednym z bardzo istotnych elementów tej współpracy i pozwoliło na wymianę wiedzy i doświadczeń w zakresie wykorzystywania wyników pomiarów jakości powietrza do wytwarzania informacji o jakości powietrza metodami modelowania matematycznego.</p>				
<b>Utrzymanie czystości na drogach</b>				
26.	Utrzymanie czystości na drogach	2019-2020	brak możliwości wyodrębnienia wyłącznie do obszaru Lęborka	Realizacja: Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, Zarząd Dróg Wojewódzkich w Gdańsku, Zarząd Dróg Powiatowych w Lęborku Efekt: utrzymanie czystości na drogach
Kontynuacja działań mających na celu wspieranie rozwiązań pozwalających na eliminację lub minimalizację wielkości emisji pochodzących z transportu (poprawa nawierzchni i warunków bezpieczeństwa ruchu, modernizacja i rozbudowa dróg)				
27.	Zakup pięciu nowych autobusów	2019	całkowita cena	Realizacja: Zakład Komunikacji Miejskiej

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej zadań ogólnych	Rok realizacji 2019, 2020, razem	Koszt (zł)	Uzyskany efekt / dodatkowe informacje
	przez Zakład Komunikacji Miejskiej w Łęborku Sp. z o.o. Autobusy spełniają normę emisji spalin Euro 6, są w pełni dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych i zostały skierowane do obsługi komunikacji miejskiej w ramach projektu dofinansowanego ze środków UE „Łęborski węzeł przesiadkowy”		zakupu wyniosła 5 463 945,00	w Łęborku Sp. z o.o. Efekt: rozwój transportu niskoemisyjnego
Budowa obwodnicy				
28.	zadania nie zrealizowano	2019-2020	prace przygotowawcze do właściwej inwestycji	Realizacja: Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Gdańsku Zadanie „Budowa drogi ekspresowej S6 na odcinku Słupsk – Bożepole Wielkie. Zadanie 5: w. Leśnice (bez węzła) – w. Bożepole Wielkie (bez węzła)”, którego roboty w formule Projektuj i Buduj planowane są w latach 2021 – 2025 to odcinek drogi, zlokalizowany w pobliżu Miasta Łęborka.
Rozwój ścieżek rowerowych				
29.	Budowa ciągu pieszo-rowerowego wraz z uporządkowaniem oświetlenia ulicznego na ulicy Kossaka	2020	321 002,14	Realizacja: Gmina Miasto Łębork Efekt: budowa infrastruktury rowerowej
30.	Wykonanie nawierzchni ciągu pieszo-rowerowego przy ul. Słupskiej pomiędzy ZDW a Pawilonami Handlowymi)	2020	19 458,60	Realizacja: Gmina Miasto Łębork Efekt: budowa infrastruktury rowerowej
Modernizacja ciągów komunikacyjnych				
31.	Budowa i modernizacja dróg i ulic	2019-2020	2019 r. =	Realizacja: Gmina Miasto Łębork



Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej zadań ogólnych	Rok realizacji 2019, 2020, razem	Koszt (zł)	Uzyskany efekt / dodatkowe informacje
			17 915 321,73 2020 r. = 4 054 501,60	Efekt: rozbudowa infrastruktury drogowej
32.	Bezpieczny chodnik na ulicy Harcerzy (Budżet Obywatelski 2019)	2019	10 455,00	Realizacja: Gmina Miasto Lębork Efekt: rozbudowa infrastruktury dla pieszych – dywersyfikacja transportu
33.	Lęborski Węzeł Przesiadkowy	2019-2020	2019 r. - 14 439 436,33 2020 r. – 10 676 410,6	Realizacja: Gmina Miasto Lębork W ogólnym koszcie w 2019 r. dotacja to 11 927 452,11 zł, natomiast w 2020 r. dotacja to 6 969 837,49 zł Efekt: poprawa warunków transportu zbiorowego
34.	Przebudowa z rozbudową ul. Weterynaryjnej w Lęborku wraz z instalacjami technicznymi	2019-2020	2019 r. = 590 154,00 2020 r. = 825 740,90	Realizacja: Gmina Miasto Lębork W ogólnym koszcie 464 280,00 zł to dotacja Efekt: rozbudowa infrastruktury drogowej
35.	Zwiększenie dostępności, bezpieczeństwa i płynności ruchu dojazdu z drogi krajowej nr 6 do drogi nr 1330 (do ul. Kaszubskiej) poprzez budowę II etapu ul. Majkowskiego w Lęborku	2019-2020	2019 r. = 242 617,50 2020 r. = 2 344 636,68	Realizacja: Gmina Miasto Lębork w oparciu o dotację Efekt: rozbudowa infrastruktury drogowej
36.	Wykonanie miejsc parkingowych przy ul. Jagiellońskiej BIS (P-le 9)	2019	67 190,29	Realizacja: Gmina Miasto Lębork Efekt: rozbudowa infrastruktury parkingowej
37.	Odnowiony Lębork – Rewitalizacja obszaru Nowy Świat	2019-2020	2019 r. = 10 571 179,34 2020 r. = 3 253 658,29	Realizacja: Gmina Miasto Lębork W ogólnym koszcie w 2019 r. dotacja to 5 261 385,42 zł, natomiast za 2020 r. dotacja wyniosła 1 399 629,32
38.	Bieżące utrzymanie dróg gminnych	2019-2020	2019 r. =	Realizacja: Gmina Miasto Lębork

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej zadań ogólnych	Rok realizacji 2019, 2020, razem	Koszt (zł)	Uzyskany efekt / dodatkowe informacje
	m.in. bieżące utrzymanie oznakowania, remonty cząstkowe nawierzchni, remonty chodników		446 763,24 2020 r. = 275 092,96	Efekt: rozbudowa infrastruktury drogowej
39.	Budowa ul. gen. Maczka (od ul. mjr H. Sucharskiego do ul. Gryfa Pomorskiego w Lęborku)	2020	453 265,00	Realizacja: Gmina Miasto Lębork Efekt: rozbudowa infrastruktury drogowej
40.	Budowa ulicy Powstania Styczniowego	2020	378 801,90	Realizacja: Gmina Miasto Lębork Efekt: rozbudowa infrastruktury drogowej
Kontynuacja realizacji działań inwestycyjnych (wymiana i modernizacja taboru) i edukacyjnych promujących transport zbiorowy i alternatywny (rowerowy)				
41.	Dopłaty z tytułu ulgowych przejazdów w zakresie lokalnego transportu zbiorowego (przewozy osób środkami Zakładu Komunikacji Miejskiej)	2019-2020	2019 r. = 1 587 753,00 2020 r. = 1 900,000,00	Realizacja: Gmina Miasto Lębork Efekt: poprawa warunków transportu zbiorowego
42.	Utrzymanie wiat przystankowych	2019-2020	2019 r. = 6 543,60 2020 r. = 16 772,40	Realizacja: Gmina Miasto Lębork Efekt: poprawa warunków transportu zbiorowego
Sukcesywne przestrzeganie zasad strefowania w planowaniu przestrzennym Przestrzeganie zapisów w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego poświęconych ochronie przed polem elektromagnetycznym z wyznaczeniem obszarów ograniczonego użytkowania wokół niektórych źródeł promieniowania				
43.	Rada Miejska w Lęborku Uchwałą nr XIX-309/2020 z dnia 30.10.2020 r. rozpatrzyła petycję z dnia 23 marca 2020 r. złożoną przez Koalicję Polska Wolna od 5G. Rada Miejska	2020	koszty administracyjne	Realizacja: Gmina Miasto Lębork Efekt: podnoszenie wiedzy w zakresie PEM i uwzględnianie odpowiednich zapisów w dokumentach strategicznych

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej zadań ogólnych	Rok realizacji 2019, 2020, razem	Koszt (zł)	Uzyskany efekt / dodatkowe informacje
	postanowiła o wnikliwszym ujęciu kwestii zagrożeń polem elektromagnetycznym w programie ochrony środowiska.			
Preferowanie niskokonfliktowych lokalizacji źródeł pól elektromagnetycznych				
44.	Preferowanie niskokonfliktowych lokalizacji źródeł pól elektromagnetycznych	2019-2020	brak, koszty w ramach prowadzonej działalności	Realizacja: Gmina Miasto Lębork Planowanie przestrzenne opisywanej jednostki odbywa się z poszanowaniem praw inwestorów, ale jednocześnie uwzględnia rozmieszczenie zabudowy mieszkalnej i ochronę mieszkańców przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych.
Monitoring emisji pól elektromagnetycznych				
45.	Monitoring emisji pól elektromagnetycznych	2019-2020	brak, koszty w ramach prowadzonej działalności	Realizacja: Główny i Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska prowadzą monitoring pól elektromagnetycznych zgodnie z zaplanowanym harmonogramem. Szczegółowe informacje dot. wyników badań zawarto w niniejszym raporcie w rozdziale dot. pól elektromagnetycznych
Dalszy rozwój współpracy ze wszystkimi instytucjami wpływającymi na jakość wód, wspieranie edukacji ekologicznej w zakresie racjonalnej gospodarki wodami i jej ochrony przed zanieczyszczeniem				
46.	Podjęcie działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobiegania dalszemu zanieczyszczeniu	2019-2020	brak danych	Na obszarze całego państwa obowiązuje program działań zgodnie z zapisami art. 104 ustawy Prawo wodne. Został on opracowany i przyjęty Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 5 czerwca 2018 r. w sprawie przyjęcia "Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu".
47.	Zakup spektrofotometru	2019	17 700,93	Realizacja: Gmina Miasto Lębork

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej zadań ogólnych	Rok realizacji 2019, 2020, razem	Koszt (zł)	Uzyskany efekt / dodatkowe informacje
	jednowiązkowego (miernik do analizy wody przeznaczonej do spożycia)			Efekt: możliwość prowadzenia dokładnych pomiarów jakości wód
48.	Realizacja zadań wynikających z przepisów prawa - opłaty środowiskowe (pobór wód i odprowadzanie ścieków)	2019-2020	koszty w ramach prowadzonej działalności	Realizacja: Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. w Lęborku Efekt: kształtowanie właściwej gospodarki wodą
Kontynuacja rozbudowy i modernizacji infrastruktury związanej z zaopatrzeniem mieszkańców i podmiotów gospodarczych w wodę				
49.	Kontynuacja rozbudowy urządzeń wodociągowych - uzbrojenie terenów przeznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pod budownictwo mieszkalne, mieszkalno-usługowe oraz przemysłowe	2019	895 944, 50	Realizacja: Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. w Lęborku Efekt: rozwój infrastruktury wodociągowej
50.	Kontynuacja rozbudowy urządzeń wodociągowych - uzbrojenie terenów przeznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pod budownictwo mieszkalne, mieszkalno-usługowe oraz przemysłowe	2020	1 130 807,81	Realizacja: Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. w Lęborku Efekt: rozwój infrastruktury wodociągowej
Bieżąca i gruntowna konserwacja oraz utrzymanie urządzeń Kontynuacja rozbudowy i modernizacji infrastruktury związanej z odprowadzaniem ścieków komunalnych i przemysłowych oraz wód opadowych i roztopowych				
51.	Naprawa studni chłonnej ul. Pionierów, naprawa odwodnienia kanalizacji deszczowej i czyszczenie	2019	14 145,00	Realizacja: Gmina Miasto Lębork Efekt: utrzymanie urządzeń wodnych

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej zadań ogólnych	Rok realizacji 2019, 2020, razem	Koszt (zł)	Uzyskany efekt / dodatkowe informacje
	kanalików – ul. Topolowa, Harcerzy i Artylerzystów			
52.	Konserwacja rowów melioracyjnych	2019	345 550,67	Realizacja: Gmina Miasto Lębork Efekt: kształtowanie gospodarki wodnej
53.	Kontynuacja rozbudowy urządzeń kanalizacyjnych - uzbrojenie terenów przeznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pod budownictwo mieszkalne, mieszkalno-usługowe oraz przemysłowe	2019	646 643,45	Realizacja: Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. w Lęborku Efekt: rozwój infrastruktury kanalizacyjnej
54.	Kontynuacja rozbudowy urządzeń kanalizacyjnych - uzbrojenie terenów przeznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pod budownictwo mieszkalne, mieszkalno-usługowe oraz przemysłowe	2020	615 393,28	Realizacja: Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. w Lęborku Efekt: rozwój infrastruktury kanalizacyjnej
55.	Podjęcie przez Radę Miejską w Lęborku Uchwały Nr XXI-333/2020 z dnia 22 grudnia 2020 r. w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Lębork	2020	koszty administracyjne	Realizacja: Rada Miejska w Lęborku Efekt: wyznaczono aglomerację Lębork o równoważnej liczbie mieszkańców (RLM) 46 989 z oczyszczalnią ścieków komunalnych „Lębork” zlokalizowaną w miejscowości Lębork przy ul. Pionierów 23. Oprócz Lęborka, aglomeracja obejmuje część gmin: Nowa Wieś Lęborska i Cewice
56.	Podjęcie przez Radę Miejską w Lęborku Uchwały nr XIX-295/2020 w sprawie Wieloletniego Plan	2020	koszty administracyjne	Realizacja: Rada Miejska w Lęborku Efekt: ustalenie planów w zakresie rozwoju gospodarki wodno – ściekowej

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej zadań ogólnych	Rok realizacji 2019, 2020, razem	Koszt (zł)	Uzyskany efekt / dodatkowe informacje
	Rozwoju i Modernizacji Urzędzeń Wodociągowych i Urzędzeń Kanalizacyjnych obowiązującego w MPWiK Sp. z o.o. w Lęborku na lata 2021-2024			
Kontynuacja kontroli odprowadzania ścieków i gospodarowania wodą				
57.	Prowadzenie rejestru zbiorników bezodpływowych	zadanie ciągłe	brak, koszty w ramach prowadzonej działalności	Realizacja: Gmina Miasto Lębork Efekt: prowadzenie aktualnej ewidencji
58.	Kontrola odprowadzania ścieków i gospodarowania wodą	2019-2020	2019 r. = 432 686,91 2020 r. = 437 751,25	Realizacja: Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. w Lęborku Efekt: podejmowanie działań prewencyjnych celem zapobieżeniu zanieczyszczeniu wód
Stała kontrola jakości produkowanej wody uzdatnionej oraz dalsza realizacja systemu informowania społeczeństwa o jakości wody pitnej i wody w miejscach wyznaczonych do kąpieli				
59.	Stała kontrola jakości produkowanej wody uzdatnionej oraz dalsza realizacja systemu informowania społeczeństwa o jakości wody pitnej i wody w miejscach wyznaczonych do kąpieli	2019-2020	brak, koszty w ramach prowadzonej działalności	Realizacja: Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lęborku, który wydaje okresowe oceny jakości wody oraz obszarowe oceny jakości wody służącej do zbiorowego zaopatrzenia ludności Burmistrzowi Lęborka oraz MPWiK
60.	Stała kontrola jakości produkowanej wody uzdatnionej oraz dalsza realizacja systemu informowania społeczeństwa o jakości wody pitnej	2019-2020	2019 r. = 32 718,06 2020 r. = 27 033,83	Realizacja: Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. w Lęborku Efekt: posiadanie aktualnej wiedzy o jakości produkowanej wody



Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej zadań ogólnych	Rok realizacji 2019, 2020, razem	Koszt (zł)	Uzyskany efekt / dodatkowe informacje
Działania administracyjne i organizacyjne mające na celu właściwe gospodarowanie przestrzenią Podejmowanie działań przeciwdziałających skażeniu gleb oraz ich właściwa ochrona w mpzp				
61.	Przeprowadzenie w Nowej Wsi Lęborskiej szkolenia „Normy i wymogi zasad wzajemnej zgodności w gospodarstwie rolnym” – z udziałem uczestników z Lęborka	2019	zadanie statutowe ODR	Realizacja: Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego Efekt: wzrost świadomości rolników w zakresie ochrony środowiska
62.	Przeprowadzenie w Cewicach szkolenia „Obowiązki związane z przechowywaniem i stosowaniem nawozów wynikające z Programu działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych” – z udziałem uczestników z Lęborka	2019	zadanie statutowe ODR	Realizacja: Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego Efekt: wzrost świadomości rolników w zakresie ochrony środowiska
63.	Przeprowadzenie szkolenia on-line „Normy i wymogi zasad wzajemnej zgodności dla gospodarstw rolnych” – z udziałem uczestników z Lęborka	2020	zadanie statutowe ODR	Realizacja: Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego Efekt: wzrost świadomości rolników w zakresie ochrony środowiska
64.	Przeprowadzenie szkolenia uzupełniającego „Stosowanie środków ochrony roślin sprzętem naziemnym, z wyłączeniem sprzętu montowanego na pojazdach szynowych oraz innego sprzętu stosowanego w kolejnictwie” – z udziałem uczestników z Lęborka	2020	zadanie statutowe ODR	Realizacja: Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego Efekt: wzrost świadomości rolników w zakresie ochrony środowiska

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej zadań ogólnych	Rok realizacji 2019, 2020, razem	Koszt (zł)	Uzyskany efekt / dodatkowe informacje
<b>Rekultywacja obszarów zdegradowanych</b>				
65.	Wydawanie przez Starostę Lęborskiego decyzji określających warunków rekultywacji terenów poeksploatacyjnych na terenie Gminy Lębork	2019-2020	brak	Realizacja: Starosta Lęborski w okresie sprawozdawczym nie wydano żadnej decyzji
66.	Wydawanie przez Starostę Lęborskiego decyzji uznających rekultywację za zakończoną na terenie Gminy Lębork	2019-2020	brak	Realizacja: Starosta Lęborski w okresie sprawozdawczym wydał jedną decyzję uznającą rekultywację za zakończoną – decyzja OŚ.6122.7.2016 z dnia 12.03.2018 r. dotyczącą działek ewidencyjnych nr 23/20, 23/16 i 23/5 w Lęborku
<b>Zapewnienie właściwego systemu odbioru odpadów komunalnych, w tym rozwój selektywnej zbiórki</b>				
67.	Odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i z PSZOK	2019-2020	2019 r. = 2 751 874,00 2020 r. = 4 988 232,54	Realizacja: Gmina Miasto Lębork Efekt: prawidłowe gospodarowanie odpadami
68.	Zagospodarowanie odpadów komunalnych	2019-2020	2019 r. = 2 341 606,59 2020 r. = 3 241 448,40	Realizacja: Gmina Miasto Lębork Efekt: prawidłowe zagospodarowanie odpadów
69.	Dzierżawa pojemników z ZZO do segregacji odpadów na terenie miasta	2019-2020	2019 r. = 18 819,00 2020 r. = 12 189,30	Realizacja: Gmina Miasto Lębork Efekt: poprawa poziomu recyklingu odpadów dzięki zwiększeniu selektywnej zbiórki
70.	Odbiór i unieszkodliwianie przeterminowanych leków	2019-2020	2019 r. = 8 467,20 2020 r. =	Realizacja: Gmina Miasto Lębork Efekt: utylizacja przeterminowanych leków

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej zadań ogólnych	Rok realizacji 2019, 2020, razem	Koszt (zł)	Uzyskany efekt / dodatkowe informacje
			13 541,47	
71.	Oczyszczanie miasta, w tym zakup materiałów, remont koszy ulicznych, sprzątanie miasta	2019	1 572 228,75	Realizacja: Gmina Miasto Lębork Efekt: utrzymanie czystości w Lęborku
72.	Wsparcie techniczne do oprogramowania OMEGA Xtrack	2020	36 597,30	Realizacja: Gmina Miasto Lębork Efekt: możliwość korzystania z aktualnego oprogramowania w gospodarce odpadami
73.	Wywóz i zagospodarowanie odpadów porzuconych w różnych miejscach	2020	14 047,63	Realizacja: Gmina Miasto Lębork Efekt: utrzymanie czystości w Lęborku
74.	Podjęcie przez Radę Miejską w Lęborku Uchwały Nr XXI-332/2020 Rady Miejskiej w Lęborku z dnia 22 grudnia 2020 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Miasto Lębork	2020	koszty administracyjne	Realizacja: Rada Miejska w Lęborku Efekt: ustalenie warunków gospodarowania odpadami
75.	Podjęcie przez Radę Miejską w Lęborku Uchwały Nr XI-158/2019 Rady Miejskiej w Lęborku z dnia 20 grudnia 2019 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki tej opłaty i ustalenia stawki opłaty za pojemnik lub worek o określonej pojemności, przeznaczony	2020	koszty administracyjne	Realizacja: Rada Miejska w Lęborku Efekt: ustalenie warunków opłat gospodarowania odpadami

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej zadań ogólnych	Rok realizacji 2019, 2020, razem	Koszt (zł)	Uzyskany efekt / dodatkowe informacje
	do odbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości			
Zapewnienie funkcjonowania regionalnej instalacji przetwarzania odpadów komunalnych oraz punktu selektywnej zbiórki odpadów				
76.	Zakup i montaż wagi najazdowej-PSZOK	2019	36 617,10	Realizacja: Gmina Miasto Lębork Efekt: prawidłowe gospodarowanie odpadami
77.	Rozbudowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Lęborku	2019	470 930,00	Realizacja: Gmina Miasto Lębork Efekt: prawidłowe gospodarowanie odpadami
78.	Organizacja i prowadzenie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Czarnówku	2019-2020	2019 r. = 60 000,00 2020 r. = 40 000,00	Realizacja: Gmina Miasto Lębork Efekt: prawidłowe gospodarowanie odpadami
79.	Wydatki na budowę punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych PSZOK w Lęborku	2019	470 930,00	Realizacja: Gmina Miasto Lębork Efekt: prawidłowe gospodarowanie odpadami
Podejmowanie działań związanych z unieszkodliwianiem wyrobów zawierających azbest				
80.	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Miasto Lębork: 21,93 Mg w 2019 r. oraz 25,93 Mg w 2020 r.	2019-2020	2019 r. = 6 387,30 2020 r. = 14 912,70	Realizacja: Gmina Miasto Lębork w oparciu o dotację udzieloną przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku w kwocie 5 220,00 zł w 2019 r. oraz 12 333,00 zł w 2020 r.
Kontynuacja kontroli w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami				
81.	Bieżące monitorowanie odbioru odpadów komunalnych	2019-2020 działania bieżące	2019 r. = 28.331,20 2020 r. = 36.597,30	Realizacja: Gmina Miasto Lębork Kontrola odbierania odpadów komunalnych prowadzona jest na bieżąco. Wykorzystywany w tym celu jest system monitorowania odbioru odpadów komunalnych działający w oparciu o system RFID – pojemniki do gromadzenia odpadów komunalnych wyposażone są w transpondery

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej zadań ogólnych	Rok realizacji 2019, 2020, razem	Koszt (zł)	Uzyskany efekt / dodatkowe informacje
				RFID. Do maja 2020 r. również worki przeznaczone do selektywnego zbierania odpadów (papier, plastik, metal, szkło, bio) były oznaczane kodami kreskowymi. Od czerwca 2020 r. kody kreskowe na workach pozostały jedynie dla nieruchomości niezamieszkałych. W wyniku prowadzonej kontroli w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi właściciele nieruchomości, na których stwierdzono nieprawidłową segregację odpadów otrzymują stosowne zawiadomienie. W roku 2020 wydano jedną decyzję określającą wysokość opłaty w związku z brakiem właściwej segregacji odpadów komunalnych.
Intensyfikacja edukacji ekologicznej promującej minimalizację powstawania odpadów i właściwego postępowania z nimi oraz prowadzenie skutecznej kampanii informacyjno-edukacyjnej w tym zakresie				
82.	Wydruk ulotek	2020	5 345,29	Realizacja: Gmina Miasto Lębork Efekt: wzrost świadomości ekologicznej
83.	Działania informacyjno-edukacyjne Gminy Miasto Lębork w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi	2019-2020 działania bieżące	2019 r. = 17 968,69 2020 r. = 15 345,29	Realizacja: Gmina Miasto Lębork Efekt: 2019: Zorganizowanie konkursu dla dzieci w szkołach podstawowych pn. „Segreguję – bo wiem jak” wspólnie z KT NOT w ramach Lęborskich Dni Techniki (w tym zakup nagród, dyplomów, gadżetów itp.). Wydruk ulotek o zmianie sposobu segregacji odpadów od 1 czerwca 2019 r. Przeprowadzenie zajęć edukacyjnych dla lęborskich harcerzy. Projekcja filmu „Państwo Świadomi” – przed seansami w kinie i kinie letnim (film pokazuje jak segregować odpady). Ulotki i ogłoszenia prasowe na temat zasad segregacji

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej zadań ogólnych	Rok realizacji 2019, 2020, razem	Koszt (zł)	Uzyskany efekt / dodatkowe informacje
				<p>odpadów.</p> <p>2020: Zakup poradników do prowadzenia w szkołach zajęć edukacyjnych (zajęcia zostały przeprowadzone w 2021 r.). Zakup gier i kolorowanek (zawierają obiekty charakterystyczne dla Lęborka, dotyczą prawidłowej segregacji odpadów).</p> <p>Ulotki na temat zasad segregacji odpadów</p>
84.	Działania jednostek zewnętrznych w ww. zakresie	2019-2020	2019 r. = 7 686,69 2020 r. = 8 182,39	<p>2019 i 2020: Konkursy ekologiczne organizowane przez Młodzieżowy Dom Kultury w Lęborku (dofinansowane z budżetu Gminy Miasto Lębork).</p> <p>Zajęcia edukacyjne prowadzone w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Lęborku (dofinansowane z budżetu Gminy Miasto Lębork).</p>
<b>Dążenie do likwidacji problemu nielegalnego spalania odpadów</b>				
85.	Kontrola jakości powietrza na terenie miasta Lęborka	2019-2020	2019 r. =12 263,10 2020 r. = 2 435,40	<p>Realizacja: Gmina Miasto Lębork</p> <p>Efekt: 2019: zakupiono 3 czujniki do monitorowania jakości powietrza na terenie Lęborka (zamontowane zostały w dwóch szkołach podstawowych i jednym przedszkolu – badają takie parametry, jak: PM10, PM2,5, wilgotność, ciśnienie, temperaturę. Równocześnie zakupiono monitor, który został umieszczony w holu głównym Urzędu Miejskiego w Lęborku. Monitor wyświetla bieżące wyniki z czujników. 2020: koszt 2 435,40 zł to koszt rocznego abonamentu za ww. czujniki.</p>
86.	Kontrolowanie właścicieli nieruchomości pod względem niewłaściwego palenia w piecach	2019-2020	koszty administracyjne	<p>Realizacja: Gmina Miasto Lębork</p> <p>Efekt: 2019 – przeprowadzono 11 kontroli nieruchomości (wspólnie pracownik Wydziału Ochrony Środowiska UM</p>



Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej zadań ogólnych	Rok realizacji 2019, 2020, razem	Koszt (zł)	Uzyskany efekt / dodatkowe informacje
				<p>w Lęborku ze Strażą Miejską), w jednym przypadku jedna z miejscowych firm przeszła z kotła opalanego węglem na ogrzewanie gazowe, pozostali zostali pouczeni, w niektórych przypadkach zgłoszenia się nie potwierdziły. Ponadto Straż Miejska w Lęborku przeprowadziła niezależnie 19 kontroli i wystawiła 4 mandaty karne z art. 191 ustawy o odpadach 2020 – 4 kontrole Wydziału Ochrony Środowiska ze Strażą Miejską (podczas kontroli nie wykazano nieprawidłowości, zgłoszenia nosiły cechy konfliktu międzysąsiedzkiego). Ponadto 22 kontrole Straży Miejskiej (1 mandat karny).</p>
<b>Pielęgnacja i ochrona istniejącej zieleni urządzonej</b>				
87.	<p>Utrzymanie zieleni w mieście (zakup nasion, wody (fontanna), prace porządkowe na placach zabaw, wycinka i pielęgnacja drzewostanu, koszenie zieleńców, pielęgnacja żywopłotów, nasadzenia, naprawa ogrodzenia placu zabaw) .Dokonano wycinki i pielęgnacji drzewostanu, nasadzenia nowych drzew i kwiatów, bronowanie terenów zielonych, pielęgnację drzew i krzewów, odmładzanie żywopłotów, remonty na placach zabaw, konserwacja ławek.</p>	2019-2020	<p>2019 r. = 600 285,11 2020 r. = 1 366 341,45</p>	<p>Realizacja: Gmina Miasto Lębork W ramach usług pozostałych dokonano wycinki i pielęgnacji drzewostanu, nasadzenia nowych drzew i kwiatów, bronowanie terenów zielonych, pielęgnacja drzew i krzewów.</p>
88.	<p>Rewitalizacja stawu miejskiego przy ul. Gierymskiego</p>	2020	78 105,00	

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej zadań ogólnych	Rok realizacji 2019, 2020, razem	Koszt (zł)	Uzyskany efekt / dodatkowe informacje
Rozbudowa terenów czynnych biologicznie				
89.	Nasadzenia 14 sztuk drzew w zamian za wycięte drzewa	2019-2020	4 620,00	Realizacja: Zarząd Dróg Wojewódzkich w Gdańsku Efekt: wprowadzanie nasadzeń kompensacyjnych
90.	Pomorskie Szlaki Kajakowe – Rzeka Łeba – uwolnij energię natury	2019-2020	2019 r. = 10 540,00 2020 r. = 443 318,50	Realizacja: Gmina Miasto Łębork W ogólnej kwocie za 2019 r. dotacja to 10 540,00 zł oraz 280 000,00 zł w 2020 r. Efekt: rozwój infrastruktury turystycznej
91.	Budowa fontanny w stawie w Parku Chrobrego (Budżet Obywatelski 2019)	2019-2020	2019 r. - 5 535,00 2020 r. – 111,66	Realizacja: Gmina Miasto Łębork Efekt: rozwój infrastruktury rekreacyjnej
92.	Plac zabaw przy ul. Komuny Paryskiej przystosowany dla dzieci niepełnosprawnych (Budżet Obywatelski)	2019	199 260,00	Realizacja: Gmina Miasto Łębork Efekt: rozwój infrastruktury rekreacyjnej
93.	Więcej drzew i krzewów – Zielony Łębork	2019-2020	2019 r. = 3 888 037,49 2020 r. = 90 538,00	Realizacja: Gmina Miasto Łębork W ogólnej kwocie dotacja to 3 304 831,87 zł Efekt: nasadzenia drzew i krzewów
94.	Małpi gaj – os. Sportowe obok placu zabaw przy basenie Rafa (Budżet Obywatelski)	2019	192 150,00	Realizacja: Gmina Miasto Łębork Efekt: rozwój infrastruktury rekreacyjnej
95.	Budowa placu zabaw w rejonie ul. Wojska Polskiego	2019	50 000,00	Realizacja: Gmina Miasto Łębork Efekt: rozwój infrastruktury rekreacyjnej
96.	Wiata rekreacyjno-turystyczna dla mieszkańców Łęborka (budżet obywatelski)	2020	40 000,00	Realizacja: Gmina Miasto Łębork Efekt: rozwój infrastruktury turystycznej
97.	Szlaki Dziedzictwa Bałtyckiego –	2020	121 899,41	Realizacja: Gmina Miasto Łębork

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej zadań ogólnych	Rok realizacji 2019, 2020, razem	Koszt (zł)	Uzyskany efekt / dodatkowe informacje
	Rozwój infrastruktur turystyki na obszarze Południowego Bałtyku			Efekt: rozwój infrastruktury turystycznej
Ochrona i rozwój form ochrony przyrody				
98.	Ochrona i rozwój form ochrony przyrody	2019-2020	-	Na terenie Lęborka znajduje się część obszaru chronionego krajobrazu Fragment Pradoliny Łeby i Wzgórza Morenowe na Południe od Lęborka oraz pomniki przyrody. W okresie sprawozdawczym nie powoływano nowych form ochrony przyrody, nie opracowywano nowej dokumentacji, ochrona prowadzona jest na bieżąco
Zachowanie i ochrona istniejących kompleksów leśnych				
99.	Zachowanie i ochrona istniejących kompleksów leśnych	2019-2020	koszty bieżące w ramach działalności Nadleśnictwa Lębork	Gospodarowanie zasobami leśnymi na terenie lasów w zarządzie Nadleśnictwa Lębork odbywa się na zasadach zrównoważonej gospodarki leśnej, na podstawie Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Lębork na lata 2013-2022, zatwierdzonego przez Ministra Środowiska Decyzją DLP-I-611-61/47111/13/ŁP z dnia 21.11.2013 r.
Prowadzenie działań zmierzających do zabezpieczenia przed następstwami dla zdrowia i życia wynikającymi z kontaktu z roślinami z gatunku barszcz Sosnowskiego i barszcz Mantegazziego				
100.	Prowadzenie działań zmierzających do zabezpieczenia przed następstwami dla zdrowia i życia wynikającymi z kontaktu z roślinami z gatunku barszcz Sosnowskiego i barszcz Mantegazziego	2019-2020	-	Na analizowanym terenie nie występowały gatunki roślin: barszcz Sosnowskiego i barszcz Mantegazziego
Kontynuacja realizacji akcji informacyjno – edukacyjnych dla ogółu społeczeństwa dotyczących zasad postępowania w razie wystąpienia poważnej awarii, w celu ukształtowania właściwych postaw i zachowań				
101.	Informowanie ludności o zasadach	proces ciągły	brak, koszty	Realizacja: Gmina Miasto Lębork

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej zadań ogólnych	Rok realizacji 2019, 2020, razem	Koszt (zł)	Uzyskany efekt / dodatkowe informacje
	zachowania się w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej		w ramach prowadzonej działalności	Zamieszczanie na stronie internetowej miasta informacji dla mieszkańców w zakresie zasad zachowania się podczas wystąpienia zdarzeń kryzysowych (standardowe procedury). Przesyłanie w/w informacji e-mailem do jednostek organizacyjnych i spółek Gminy Miasto Lębork.
102.	Informowanie ludności o potencjalnych zagrożeniach	na bieżąco	brak, koszty w ramach prowadzonej działalności	Realizacja: Gmina Miasto Lębork Informowanie społeczeństwa o wystąpieniu sytuacji kryzysowej na terenie miasta. Ostrzeganie mieszkańców poprzez zamieszczanie ostrzeżeń meteorologicznych i komunikatów. Przesyłanie w/w informacji e-mailem do jednostek organizacyjnych i spółek Gminy Miasto Lębork.
Doposażenie wyspecjalizowanych jednostek w sprzęt do wykrywania i dokładnej lokalizacji miejsca awarii, likwidacji i analizy skutków zdarzenia				
103.	Wydatki Obrony Cywilnej	2019-2020	2019 r = 176 604,84 2020 r. = 54 070,00	Realizacja: Gmina Miasto Lębork Wydatki dotyczyły zakupu energii elektrycznej, wody, części do syren alarmowych, konserwacji i naprawy syren, szkolenia w ramach obrony cywilnej
104.	Wykonanie wydatków Ochotniczej Straży Pożarnej	2019-2020	2019 r. = 130 538,71 2020 r. = 111 121,12	Realizacja: Gmina Miasto Lębork Efekt: poprawa stanu wykształcenia i wyposażenia OSP co wpływa na zwiększenie poziomu bezpieczeństwa ludzi i środowiska
Opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i wydawanie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu Prowadzenie działań zapobiegających fragmentacji siedlisk związanej z rozwojem zabudowy poprzez umieszczanie stosownych zapisów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz racjonalne wyznaczanie terenów pod zabudowę				
105.	Opracowanie 6 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego	2019-2020	238 804,50	Realizacja: Gmina Miasto Lębork Efekt: uchwalenie nowych mpzp
106.	Wydanie 58 decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania	2019-2020	koszty w ramach prowadzonej	Realizacja: Gmina Miasto Lębork Efekt: wydanie decyzji o warunkach zabudowy

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej zadań ogólnych	Rok realizacji 2019, 2020, razem	Koszt (zł)	Uzyskany efekt / dodatkowe informacje
	terenu		działalności	i zagospodarowania terenu
Budowa farmy fotowoltaicznej na terenie miejskiej oczyszczalni ścieków				
107.	Budowa farmy fotowoltaicznej na terenie miejskiej oczyszczalni ścieków	2020	koszty administracyjne	Realizacja: zawarto umowę na Wykonanie dokumentacji projektowej wraz z uzyskaniem decyzji pozwolenia na budowę

Opracowano na podstawie: danych uzyskanych w czasie ankietyzacji, a także na podstawie: sprawozdań z realizacji budżetu.

#### 4. ZADANIA / PROJEKTY ZREALIZOWANE PRZEZ FARM FRITES POLAND

W osobny sposób przedstawiono dane z zakresu działalności Farm Frites Poland. Spółka FFP podejmuje wiele działań w różnych obszarach, aby zminimalizować wpływ fabryki na różne aspekty środowiskowe. Czasami jest trudno wskazać jeden wiodący cel danego projektu. Realizowane inwestycje są długoletnie i nie zawsze jest możliwość określenia zakresu zadań zrealizowanych w danym roku. Dlatego poniżej w sposób opisowy zaprezentowano zakres podejmowanych inicjatyw w poszczególnych obszarach problemowych. Działalność tego zakładu przybliżono z uwagi na zainteresowanie tą tematyką przy prezentacji wcześniej obowiązującej aktualizacji programu ochrony środowiska.

**Zmniejszenie emisji gazów i pyłów** – zgodnie z wymogiem zapisanym w pozwoleniu zintegrowanym FF Poland wykonała obowiązkowe pomiary emisji z kotłów (2x w ciągu roku). Pomiary zostały wykonane przez akredytowaną firmę w tym zakresie. Fabryka kontynuowała produkcję własnej zielonej energii elektrycznej spalając biogaz, który powstaje w instalacji beztlenowej, która podczyszcza płynne ścieki poprodukcyjne. Ilość wyprodukowanej zielonej energii w 2019 roku wyniosła 2856 MWh i była wyższa niż rok i dwa lata wcześniej, chociaż nieznacznie. W 2020 r. ilość wyprodukowanej własnej zielonej energii uległa zmniejszeniu z dwóch powodów: przestojów produkcyjnych fabryki w pierwszym półroczu 2020 roku (pandemia) oraz awarii jednostki kogeneracyjnej pod koniec 2020 r. FF Poland zrealizowała swój długoletni plan przekroczenia progu 10% udziału energii odnawialnej w strukturze zużycia. Osiągnięto to poprzez produkcję własnej energii elektrycznej oraz uzyskanie od naszego dostawcy certyfikatu potwierdzającego, że 13 000 MWh pochodziło ze źródeł odnawialnych. Ogólna ilość wyemitowanych gazów w 2020 r. zmniejszyła się o około 4,5% z powodu większej ilości przerw produkcyjnych.

**Poprawa efektywności energetycznej** – Farm Frites Poland nieprzerwanie poszukuje sposobów zmniejszenia efektywności energetycznej. W fabryce funkcjonują trzy niezależne linie produkcyjne: frytek, płatków oraz placków. Ta ostatnia linia jest najmniejsza i bardzo stabilna jeśli chodzi o zużycie energii, które wahało się w granicach 2580-2590 MJ na tonę gotowego produktu. Na linii produkcyjnej frytek uzyskano prawie 6 % spadek zużycia energii z wartości 3513 MJ/t w 2018 do 3321 MJ/t pod koniec 2020 r. Nasze największe osiągnięcie w dziedzinie zmniejszenia zużycia energii miało miejsce na linii produkcyjnej płatków. W sierpniu 2018 zainstalowano drugi bęben do ich produkcji. Zwykle po zamontowaniu urządzenia potrzeba czasu, aby je właściwie ustawić. W 2018 r. zużyto 17 250 MJ energii do wyprodukowania 1t płatków. Rok później ta wartość spadła do 14 951 MJ/t natomiast pod koniec 2020 r. wyniosła 13 015 MJ/t. Inwestycje które pozwoliły poprawić efektywność energetyczną firmy to zainstalowanie urządzenie o nazwie PEF, które zastąpiło stary pre-heater, ogromny zbiornik podgrzewający ziemniaki do temperatury około 40 stopni Celsjusza, aby stały bardziej plastyczne przed cięciem oraz wymiana kondensatorów oraz kompresorów. Udało się zrealizować te inwestycje.

**Zmniejszenie materiałochłonności i odpadowości** – po zainstalowaniu drugiego bębna do produkcji płatków ziemniaczanych znacząco zmniejszyła się ilość odpadów produkcyjnych. Praktycznie wszystkie odpady poprodukcyjne są poddane recyklingowi. Zakład współpracuje z lokalnym przedsiębiorstwem Nadmorskie Elektrownie Wiatrowe Darżyno (NEWD). Na mocy umowy podpisanej pomiędzy firmami wszystkie odpady



organiczne trafiają do NEWD, która to firma w zbiornikach fermentacyjnych produkuje biogaz, wytwarza zieloną energię elektryczną a ciepło odpadowe z tego procesu ogrzewa domostwa pobliskiej miejscowości. Do instalacji w Czarnówku z Farm Frites Poland trafiają tylko segregowane plastiki, papier, szkło, odpady bio oraz odpady zmieszane z zakładowej kantyny. Odpad makulatury, gilz papierowych oraz odpadów folii opakowaniowej są zbierane, segregowane i oddawane do recyklingu. Warto wspomnieć, że FF Poland wynajęła w październiku 2020 r. belownicę do odpadów makulatury. Dzięki temu rozwiązaniu firma odbierająca odpad makulatury przyjeżdża co dwa tygodnie, a tym samym emituje mniej CO<sub>2</sub>.

**Zmniejszenie zużycia wody** – FF Poland widzi potrzebę dalszych działań w obszarze zmniejszenia zużycia wody. Chociaż osiągnięto sukcesy w tym obszarze w latach 2018-2020 nadal poszukiwane są rozwiązania i sposoby ograniczenia zużycia wody. Zużycie wody spadło z poziomu 6,43 m<sup>3</sup>/t w 2018 r. do wyniku 6,09 m<sup>3</sup>/t w 2019 r., a pod koniec 2020 r. wyniosło 5,68 m<sup>3</sup>/t. W budżecie inwestycyjnym firmy na lata 2021-2023 wpisano inwestycję w Odwróconą Osmozę, która to inwestycja pozwoli podczyszczać 30m<sup>3</sup> wody poprodukcyjnej do standardu wody pitnej na godzinę. Koszt inwestycji w zależności od wybranej opcji waha się w granicach od 900 tys. euro do prawie 1,4 miliona euro.

**Zminimalizowanie oddziaływania akustycznego** – po przeprowadzeniu audytu akustycznego na początku 2020 r. dalsze posunięcia zostały wstrzymane ze względu na niepewność sytuacji biznesowej firmy spowodowanej pandemią. Temat będzie jednak kontynuowany po ustabilizowaniu sytuacji.

**Ochrona zieleni** – w 2020 r. akcja sadzenie drzewek w okolicznych lasach została odwołana. Zakład planuje zasadzić kilkadziesiąt drzew na własnej działce wiosną 2021 r. Drzewka zostaną posadzone tuż za zbiornikami oczyszczalni i będą w przyszłości stanowiły naturalną barierę dla dźwięków pomiędzy budynkami fabryki o domkami jednorodzinnymi przy ulicy Staszica w Lęborku.

Farm Frites Poland S.A. przygotowała plan zrównoważonego rozwoju firmy na lata 2020-2025. Najważniejsze punkty tego planu to:

- zmniejszenie jednostkowego zużycia energii na 1t gotowego produktu o minimum 5,9 %;
- zmniejszenie jednostkowego zużycia wody na 1t gotowego produktu o minimum 15 %;
- zwiększenie udziału energii odnawialnej w strukturze zużycia energii w fabryce do poziomu minimum 17 %.

Rokiem bazowym dla wszystkich tych 3 powyższych celów są wyniki roku 2018.

Dodatkowo FF Poland SA zamierza do roku 2025 osiągnąć cel, aby wszystkie auta służbowe były wyposażone w silniki benzynowe a auta niskoemisyjne lub bez-emisyjne stanowiły minimum 10% floty.

## 5. ANALIZA WYDATKÓW BUDŻETOWYCH MIASTA LĘBORKA W KONTEKŚCIE OCHRONY ŚRODOWISKA

Analiza wydatków Miasta Lęborka w przekroju lat 2019-2020 pozwala stwierdzić, że wydatki w Dziale 900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska w ujęciu kwotowym są na stabilnym poziomie. Szczegółowe informacje przedstawiono w formie tabelarycznej.

**Tabela 14. Wydatki w poszczególnych działach budżetowych w latach 2019-2020**

Wyszczególnienie wydatków w poszczególnych latach	Wielkość wydatków w poszczególnych latach (zł)	
	2019	2020
Dział 010 - Rolnictwo i łowiectwo	8 956,69	7 110,61
Dział 400 - Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	8 105,36	25 171,76
Dział 600 - Transport i łączność	20 594 416,79	21 985 921,63
Dział 630 - Turystyka	9 240 978,58	444 608,29
Dział 700 - Gospodarka mieszkaniowa	8 951 315,86	12 602 001,56
Dział 710 - Działalność usługowa	4 000,00	10 000,00
Dział 750 - Administracja publiczna	10 740 561,00	12 875 776,59
Dział 751 - Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	230 149,06	238 602,91
Dział 754 - Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	468 099,72	698 621,94
Dział 757 - Obsługa długu publicznego	2 777 045,06	2 353 907,84
Dział 801 - Oświata i wychowanie	49 842 906,45	52 836 818,10
Dział 851 - Ochrona zdrowia	919 888,58	834 731,33
Dział 852 - Pomoc społeczna	15 276 007,75	16 061 365,40
Dział 853 - Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	187 305,76	838 121,66
Dział 854 - Edukacyjna opieka wychowawcza	1 296 193,26	1 365 108,02
Dział 855 - Rodzina	51 065 829,30	63 362 616,45
<b>Dział 900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska</b>	<b>17 948 360,58</b>	<b>15 679 652,07</b>
Dział 921 - Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	14 010 831,88	7 273 769,00
Dział 926 - Kultura fizyczna	5 117 983,77	4 492 940,68
<b>ogółem</b>	<b>208 688 935,45</b>	<b>213 986 845,84</b>

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań z budżetu Miasta Lęborka i danych GUS

Wydatki budżetowe Miasta Lęborka w roku 2019 wyniosły 208,7 mln zł, by w kolejnym roku wzrosnąć do 214,0 mln zł.

W tym czasie wydatki w Dziale 900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska zmniejszyły się – z 18,0 mln zł w 2019 r. do 15,7 mln zł w 2020 r. Jednak w poprzednim

okresie raportowania notowany był wzrost wydatków w tym dziale, stąd nie można stwierdzić trwałego trendu. Sytuację należy przeanalizować w kolejnym raporcie.

## **6. ANALIZA SPÓJNOŚCI ZADAŃ WYZNACZONYCH DO REALIZACJI W GMINNYM PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA Z ZADANIAMI WYZNACZONYMI W POWIATOWYM PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA**

Analiza spójności zadań wyznaczonych do realizacji w gminnym programie ochrony środowiska z zadaniami wyznaczonymi w powiatowym programie ochrony środowiska:

- co do zasady zadania przewidziane w obu programach ochrony środowiska są ze sobą spójne ze względu na zamierzony efekt jakim jest poprawa jakości środowiska,
- widoczne są rozbieżności w sposobie zapisu poszczególnych zadań jednak wskazany brak spójności w sposobie zapisu poszczególnych zadań nie wynika z tego, że zadania się wykluczają, ale z istoty problemów występujących w obu jednostkach i możliwościach realizacji poszczególnych zadań,
- występują różnice w zakresie układu treści czy objętości dokumentów, jednak zakres tematyczny jest podobny.

Ogólnie należy stwierdzić, że wszystkie analizowane dokumenty mają na celu ochronę środowiska i poszczególnych jego komponentów, dlatego treść i zgodność tych dokumentów biorąc pod uwagę spójność zapisów należy ocenić pozytywnie.

## **7. OPIS BARIER W REALIZACJI ZADAŃ**

Analiza wykonania zadań pozwala na stwierdzenie, że podstawowymi barierami w realizacji zadań przewidzianych w programie ochrony środowiska są:

- bariery finansowe – spowodowane niewystarczającą ilością środków finansowych na realizację zadań z zakresu ochrony środowiska,
- bariery związane z niewystarczającą świadomością ekologiczną – wynikające z braku wiedzy i pełnego przekonania o potrzebie ochrony środowiska przez poszczególne podmioty i mieszkańców, istnieje przekonanie, że np. oszczędzanie wody czy segregowanie odpadów w skali pojedynczego gospodarstwa domowego nie przyniesie oczekiwanych rezultatów,
- bariery prawne – każde zadanie jakie mogłoby być realizowane w zakresie ochrony środowiska musi być zgodne z obowiązującym prawem (np. z zakresu strategicznych ocen oddziaływania przedsięwzięć na środowisko), co w związku z mnogością interpretacji prawnych przepisów może powodować długotrwałą realizację niektórych zadań bądź niespójność działań podejmowanych przez różne podmioty,
- bariery wynikające ze zmienności przepisów – co związane jest choćby z faktem szybko zmieniającego się prawa w zakresie sposobów segregacji odpadów (nowe rozporządzenie), które np. dla mieszkańców może być niejasne.

## 8. TABELA WSKAŹNIKÓW UWZGLĘDNIONYCH NA POTRZEBY OCENY STOPNIA REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU OCHRONY ŚRODOWISKA

Poniżej, w formie tabeli przedstawiono wartości poszczególnych wskaźników w latach 2019-2020.

**Tabela 15. Lista wskaźników monitorowania stopnia realizacji wdrażania programu ochrony środowiska w latach 2019-2020**

Lp.	Wskaźniki	2019	2020
<b>Ochrona klimatu i jakości powietrza</b>			
1.	Klasa jakości powietrza pod kątem spełnienia kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi, gdzie w ocenie uwzględnia się parametry wymienione poniżej:	klasa:	klasa:
	dwutlenek siarki (SO <sub>2</sub> ),	A	A
	dwutlenek azotu (NO <sub>2</sub> ),	A	A
	tlenek węgla (CO),	A	A
	benzen (C <sub>6</sub> H <sub>6</sub> ),	A	A
	ozon (O <sub>3</sub> ),	A (D2)	A (D2)
	pył PM10,	A	A
	pył PM2,5,	A	A
	benzo(a)piren (B(a)P) w pyłe PM10, metale ciężkie: ołów (Pb), arsen (As), kadm (Cd) i nikiel (Ni) w pyłe PM10.	C A	C A
2.	Klasa jakości powietrza pod kątem spełnienia kryteriów odniesionych do ochrony roślin, gdzie w ocenie uwzględnia się:	klasa:	klasa:
	dwutlenek siarki (SO <sub>2</sub> ),	A	A
	tlenki azotu (NO <sub>x</sub> ),	A	A
	ozon (O <sub>3</sub> ).	A (D2)	A (D2)
3.	Długość czynnej sieci gazowej (km)	102,4	106,2
4.	Czynne przyłącza gazowe do budynków ogółem mieszkalnych i niemieszkalnych (sztuk)	3000	3151
5.	Odsetek ludności korzystającej z sieci gazowej (%) ogółem	92,5	93,2
6.	Długość sieci ciepłej przesyłowej i rozdzielczej (km)	31,8	33,0
7.	Długość przyłączy ciepłych do budynków (km)	15,2	15,8
<b>Zagrożenia hałasem</b>			
8.	Udział powierzchni objętej obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni ogółem (%)	59,2	59,2
9.	Czy notowano przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu:	brak badań	brak badań

Lp.	Wskaźniki	2019	2020
	1. Komunikacja kolejowa. 2. Komunikacja drogowa.	w latach 2019-2020	w latach 2019-2020
10.	Ścieżki rowerowe (drogi dla rowerów) ogółem (km)	17,0	17,0
<b>Pola elektromagnetyczne</b>			
11.	Wynik pomiaru poziomu pól elektromagnetycznych	w powiecie w latach 2019-2020 brak przekroczeń norm	
12.	Udział powierzchni objętej obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni ogółem (%)	59,2	59,2
<b>Zasoby wodne</b>			
13.	Stan wód powierzchniowych badanych Jednolitych Części Wód Powierzchniowych	zły / brak oceny	zły / brak oceny
14.	Stan chemiczny Jednolitej Części Wód Podziemnych nr 11	w 2019 r. – dobry (rozdział 2.4.2.)	
15.	Stan ilościowy Jednolitej Części Wód Podziemnych nr 11	w 2019 r. – dobry (rozdział 2.4.2.)	
<b>Gospodarka wodno – ściekowa i gospodarowanie wodami</b>			
16.	Zużycie wody w gospodarstwach domowych na jednego mieszkańca (m <sup>3</sup> )	36,3	37,2
17.	Odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej (%) ogółem	98,2	98,3
18.	Długość czynnej sieci wodociągowej rozdzielczej (km)	114,7	115,0
19.	Liczba czynnych przyłączy wodociągowych do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania (sztuk)	2836	2926
20.	Woda dostarczona gospodarstwom domowym (tys. m <sup>3</sup> )	1 281,4	1 310,1
21.	Odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej (%) ogółem	94,1	94,2
22.	Długość czynnej sieci kanalizacyjnej (km)	88,4	88,9
23.	Liczba czynnych przyłączy kanalizacyjnych do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania (sztuk)	2 383	2435
24.	Ładunki zanieczyszczeń w ściekach po oczyszczeniu: BZT5 (kg/rok)	11 543	11 898
25.	Ładunki zanieczyszczeń w ściekach po oczyszczeniu: ChZT (kg/rok)	106 770	107 080
26.	Ładunki zanieczyszczeń w ściekach po oczyszczeniu: zawiesina ogólna (kg/rok)	24 922	28 969
27.	Ładunki zanieczyszczeń w ściekach po oczyszczeniu: azot ogólny (kg/rok)	31 480	26 123
28.	Ładunki zanieczyszczeń w ściekach po oczyszczeniu: fosfor ogólny (kg/rok)	1 049	776
29.	Ścieki komunalne odprowadzone i oczyszczone ogółem w ciągu roku łącznie z wodami infiltracyjnymi i ściekami dowożonymi (tys. m <sup>3</sup> )	2 022,0	1 927,0
30.	Liczba zbiorników bezodpływowych (sztuk)	105	110

Lp.	Wskaźniki	2019	2020
31.	Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków (sztuk)	5	8
<b>Zasoby geologiczne i gleby</b>			
32.	Liczba decyzji określających warunki rekultywacji wydanych w danym roku	0	0
33.	Liczba decyzji uznających rekultywację za zakończoną wydanych w danym roku	0	0
34.	Udział powierzchni objętej obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni ogółem (%)	59,2	59,2
<b>Gospodarka odpadami</b>			
35.	Zmieszane odpady zebrane w ciągu roku (t)	8 946,39	7 380,45
36.	Zmieszane odpady komunalne ogółem na 1 mieszkańca (kg)	253,2	209,7
37.	Zmieszane odpady zebrane z gospodarstw domowych w ciągu roku (t)	7 359,89	6 934,96
38.	Zmieszane odpady komunalne zebrane z gospodarstw domowych ogółem na 1 mieszkańca (kg)	208,3	197,0
39.	Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania	osiągnięty	osiągnięty
40.	Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami papieru, tworzyw sztucznych, szkła, metalu	nie został osiągnięty	osiągnięty
41.	Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych	osiągnięty	osiągnięty
<b>Zasoby przyrodnicze</b>			
42.	Powierzchnia obszarów prawnie chronionych (ha)	700,00	700,00
43.	Liczba pomników przyrody (sztuk)	20	20
44.	Powierzchnia parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej (ha)	88,42	88,42
45.	Lesistość (%)	17,0	17,0
46.	Powierzchnia lasów ogółem (ha)	304,20	303,82
<b>Poważne awarie przemysłowe</b>			
47.	Liczba zakładów o zwiększonym ryzyku (ZZR) wystąpienia poważnej awarii przemysłowej	0	0
48.	Liczba zakładów o dużym ryzyku (ZDR) wystąpienia poważnej awarii przemysłowej	0	0
49.	Liczba zgłoszonych do WIOŚ poważnych awarii przemysłowych	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie dostępnych danych Miasta Lęborka, GUS, WIOŚ i GIOŚ

## 9. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

Wśród najistotniejszych zrealizowanych zadań i osiągniętych efektów realizacji „Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla miasta Lęborka na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024” w latach 2019-2020 wymieniwać należy zmiany o charakterze pozytywnym i negatywnym.

Zmiany **pozytywne** w latach 2019-2020 lub utrzymanie stanu pozytywnego:

1. Podejmowane działania w zakresie termomodernizacji budynków i wymiany źródeł ogrzewania budynków przynoszą pozytywne efekty w postaci ograniczenia zanieczyszczenia powietrza.
2. Rozwijana jest sieć gazowa i ciepłownicza jako alternatywa dla tradycyjnych form ogrzewania budynków.
3. Modernizacja taboru komunikacji miejskiej poprzez zakup autobusów spełniających normę emisji spalin Euro 6. Poprawa warunków komunikacji zbiorowej.
4. Modernizacja dróg w miarę możliwości finansowych - dzięki czemu możliwe jest obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa. Jednocześnie realizowane są zadania związane z rozbudową infrastruktury dla pieszych i rowerzystów co daje możliwości różnicowania form transportu i wpływa na zwiększenie bezpieczeństwa pieszych i rowerzystów.
5. Brak zagrożenia ze strony pól elektromagnetycznych ze względu na brak przekroczeń dopuszczalnych norm, co potwierdzają badania zarówno na terenie Miasta Lęborka jak i na terenie powiatu.
6. Jakość wód dostarczanych siecią wodociągową spełnia wymagane normy, a w przypadku incydentalnych przekroczeń podejmowane są skuteczne działania naprawcze. Modernizacja sieci wodociągowej poprawia sprawność funkcjonowania sieci oraz sprzyja dostarczaniu mieszkańcom wody wysokiej jakości. Prowadzona jest konsekwentna modernizacja i rozbudowa sieci wodociągowej.
7. W okresie sprawozdawczym rozbudowana została sieć wodociągowa, poprzez zwiększenie długości czynnej sieci wodociągowej.
8. Aktualizacja granic aglomeracji kanalizacyjnej oraz uchwalenie przez Radę Miejską Wieloletniego Planu Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Urządzeń Kanalizacyjnych Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Lęborku na lata 2021 – 2024.
9. W badanym czasie zwiększyła się długość czynnej sieci kanalizacyjnej.
10. Osiągnięcie wymaganych poziomów w zakresie gospodarki odpadami:
  - a. poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła w 2020 r.,
  - b. poziomu ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w całym okresie sprawozdawczym,
  - c. poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne w całym okresie sprawozdawczym.
11. Konsekwentne usuwanie wyrobów zawierających azbest.
12. Brak stwierdzonych historycznych miejsc zanieczyszczenia powierzchni ziemi i mogiłników.
13. Rekultywacja terenów zdegradowanych w miarę potrzeb.



14. Szkolenia prowadzone przez Ośrodek Doradztwa Rolniczego.
15. W latach 2019-2020 na terenie Miasta Lęborka nie odnotowano zdarzeń o znamionach poważnej awarii przemysłowej. Wg ewidencji prowadzonej przez Komendę Miejską Państwowej Straży Pożarnej w Lęborku na terenie Miasta Lęborka w okresie sprawozdawczym nie zarejestrowano nadzwyczajnych zagrożeń dla środowiska.
16. Prowadzenie edukacji ekologicznej.

Zmiany **negatywne** w latach 2019-2020 lub utrzymanie stanu negatywnego:

1. Utrzymanie niskiej jakości powietrza w zakresie stężeń pyłu B(a)P i ozonu (poziom długoterminowy) w kontekście całej strefy pomorskiej do której należy Miasto Lębork mimo stopniowego zmniejszenia emisji zanieczyszczeń w wyniku wymiany źródeł ogrzewania i termomodernizacji budynków.
2. Brak obwodnicy w ciągu drogi krajowej i wojewódzkiej, co powoduje uciążliwości akustyczne związane z przebiegiem tych dróg przez Lębork.
3. Brak pełnej informacji o występujących, potencjalnie nieszczelnych zbiornikach bezodpływowych.
4. Zły stan Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (przy czym nie zbadano wszystkich).
5. Brak technicznych możliwości przyłączenia wszystkich mieszkańców do sieci kanalizacyjnej lub przydomowej oczyszczalni ścieków co skutkuje występowaniem potencjalnie nieszczelnych zbiorników bezodpływowych.

## 10. ZASADY DALSZEGO MONITORINGU

W procesie wdrażania programu ochrony środowiska ważna jest kontrola przebiegu tego procesu oraz ocena stopnia realizacji zadań w nim wyznaczonych z punktu widzenia osiągnięcia założonych celów. Z tego względu ważne jest wyznaczenie systemu monitorowania, na podstawie, którego będzie możliwe dokonanie oceny procesu wdrażania oraz będą mogły być dokonane modyfikacje programu.

Niniejszy dokument jest wypełnieniem obowiązku monitorowania i sprawdzania efektów realizacji wobec obowiązującego dotychczas programu ochrony środowiska za lata 2019-2020.

System kontroli środowiska, jest narzędziem wspomagającym prawne, finansowe i społeczne instrumenty zarządzania środowiskiem. Dostarcza informacji o efektach wszystkich działań na rzecz ochrony środowiska i może być traktowany jako podstawa do oceny całej polityki ochrony środowiska. Jest jednym z najważniejszych kryteriów, na podstawie których tworzona jest nowa polityka.

Mierniki efektów ekologicznych są w znacznym stopniu dostępne jako wielkości mierzone w ramach istniejących systemów kontroli i monitoringu.

Stały monitoring wdrażania zapisów programu powinien być prowadzony w cyklu dwuletnim, co oznacza, że co dwa lata należy opracować raport z realizacji obowiązującego dokumentu. Wyniki tego raportu powinny być wskazówką, co należy poprawić, gdzie skoncentrować działania. Następne dwa lata to realizacja kolejnych działań, po czym znowu należy sporządzić raport z kolejnych dwóch lat realizacji POŚ. Tym razem będzie dotyczył on lat 2021 i 2022 i zostanie sporządzony z nowego POŚ.

**Wybrane akty prawne:****Stan prawny na styczeń 2021 r.**

Regulacje prawne w zakresie ochrony środowiska zawarte są w wielu ustawach i aktach wykonawczych (rozporządzeniach).

Do najważniejszych z nich, w kontekście realizacji niniejszego dokumentu, należy zaliczyć następujące akty prawne:

- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r. poz. 1973 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r., poz. 2373 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r. poz. 2233 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r. poz. 2351),
- ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r. poz. 1057 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r. poz. 1098 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r. poz. 888),
- ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r. poz. 2028),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 lipca 2010 r. w sprawie rodzajów instalacji, których eksploatacja wymaga zgłoszenia (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 1510),
- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019 r. w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpieli (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 255 z późn. zm.),
- rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1475),
- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r., poz. 2294 z późn. zm.),
- rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 1311).

## SPIS TABEL

Tabela 1. Wynikowe klasy strefy pomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej w latach 2019-2020 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia .....	9
Tabela 2. Wynikowe klasy strefy pomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej w latach 2019-2020 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin .....	10
Tabela 3. Natężenie ruchu pojazdów silnikowych na odcinkach dróg krajowych na terenie Miasta Łęborka (wg GPR 2015 r.) .....	15
Tabela 4. Natężenie ruchu pojazdów silnikowych na odcinkach dróg wojewódzkich na terenie Miasta Łęborka (wg GPR 2015 r.).....	15
Tabela 5. Wyniki pomiarów pól elektromagnetycznych na terenie powiatu łęborskiego .....	18
Tabela 6. Wykaz Jednolitych Części Wód Powierzchniowych Rzek.....	19
Tabela 7. Klasyfikacja i ocena stanu JCWP w latach 2017-2018 oraz za 2020 r. ....	21
Tabela 8. Wykaz Jednolitych Części Wód Powierzchniowych na terenie Miasta Łęborka ze wskazaniem stanu wód i informacją czy JCWP jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych .....	22
Tabela 9. Wykaz celów środowiskowych dla Jednolitych Części Wód Powierzchniowych na terenie Miasta Łęborka.....	22
Tabela 10. Klasyfikacja stanu wód podziemnych monitorowanych na terenie powiatu łęborskiego przez PIG-PIB w 2019 r. ....	23
Tabela 11. Wykaz złóż kopalin na terenie Miasta Łęborka.....	27
Tabela 12. Wykaz pomników przyrody.....	34
Tabela 13. Zestawienie zadań z zakresu ochrony środowiska na terenie Miasta Łęborka zrealizowanych w latach 2019-2020.....	39
Tabela 14. Wydatki w poszczególnych działach budżetowych w latach 2019-2020 .....	64
Tabela 15. Lista wskaźników monitorowania stopnia realizacji wdrażania programu ochrony środowiska w latach 2019-2020.....	66

## SPIS RYCIN

Ryc. 1. Struktura przestrzenna Miasta Łęborka.....	7
Ryc. 2. Fragment strony SYNGEOS (z objaśnieniami), na której każdy mieszkaniec może obserwować aktualną jakość powietrza .....	10
Ryc. 3. Średni dobowy ruch pojazdów na drogach krajowych i wojewódzkich we wschodniej części województwa pomorskiego wg GPR 2015 .....	16
Ryc. 4. Sieć hydrograficzna miasta Łęborka .....	20
Ryc. 5. Położenie Miasta Łęborka na tle Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 107 Pradolina rzeki Łeby .....	23
Ryc. 6. Zagrożenie powodziowe na terenie Miasta Łęborka .....	24
Ryc. 7. Zagrożenie podtopieniami na terenie Miasta Łęborka .....	25
Ryc. 8. Zasady segregacji odpadów.....	30
Ryc. 9. Przykład informacji o zbiórce odpadów wielkogabarytowych, zużytych opon i odpadów niebezpiecznych.....	30
Ryc. 10. Fragment portalu edukacyjnego <a href="http://www.ekolebork.pl">www.ekolebork.pl</a> .....	31